

MOUTH ADDRESS

ORAL MOTOR ACTIVITIES FOR CHILDREN

Vận Động Miệng

Catherine Orr, M.A., OTR, BCP

Nội dung

<i>Chào Mừng Bạn Đến Với "Vận Động Miệng"!</i>	7-8
Ai Có Thể Sử Dụng Những Hoạt Động Đây?	7
Có Những Hoạt Động Gì?	8
Các Hoạt Động Luyện Tập Miệng	8
Các Trò Chơi Cho Miệng	8
Đồ Ăn Ngộ Nghĩnh	8
 <i>Các Hoạt Động Luyện Tập Miệng</i>	 9 - 56
Về Các Hoạt Động Luyện Tập Miệng	9
Môi	11 - 28
Bellamy	12 - 13
Bla-Bla-Bla-Bla-Bla-Bla!	14
Chải Răng	15
Bắn Trong Miệng	16
Xịt Lỗp	17
Miệng Biến Mất	18 - 19
Mặt Ú Òa	20 - 22
Lái Xe	23 - 24
Hắt Xì	25 - 26
Mim Cười Và Cau Có	27
Má	29 - 42
Thổi Bóng Bay	30 - 31
Quả Bóng Trong Miệng	32
Bong Bóng Của Bubba	33
Mèo Béo	34
Cầu Mắt Bắn	35 - 36
Con Ruồi	37 - 38
Con Sâu	39 - 40
Ngón Tay Cóc	41

Lưỡi	42 - 56
Con Bướm	44
Đầu Bểng Cúc	45
Willie Cần Thận	46 - 47
Tớ Đếm Được Răng Của Tớ	48
Cô Sâu Siêu Sạch	49
Mèo Mẹ	50
Con Rắn	51
Chú Lợn Con	52 - 53
Liếm Tem	54
Khóa Lại	55

Các Trò Chơi Cho Miệng Thối **57 - 80**

Về Các Trò Chơi Cho Miệng Thối **57 - 58**

Thối **59 - 74**

Thối Qua	60
Bình Bong Bóng	61
Dọn Sạch Bóng Vải	62
Lính Cứu Hỏa	63
Thối Hạt Óng Ánh	64
Cốc Lơ Lửng	65
Đua Bóng	66
Chong Chóng	67
Người Chơi Bài	68
Thối Bóng Trên Đường	69
Pùùùù!	70
Thối Đồ Chơi	71
Thối Lạo Xạo	72
Còi Trực Quan Và Vận Động	73
Thuyền Trên Bàn Nước	74

Thao Tác Bằng Miệng **75 - 90**

Dùng Phấn Màu Bằng Miệng	76
--------------------------	----

Người Cầm	77
Tranh Hôn	78
Ảo Thuật Rìa	79
Mặt Bọc	80
Sáo Cadu Miệng	81
Cún Con Nhặt Gậy	82
Vòng Tiếp Sức	83
Lốc Xoáy	84
Trục Quay Của Máy Đánh Chữ	85
Máy Hút Bụi	86
Bóng Đi Theo Hướng Nào?	87

Món Ăn Bữa Phụ

89 - 107

Về Đồ Ăn Ngộ Ngĩnh

89

Chuối Thịt Nướng	90
Lấy Nho Bằng Miệng	91
Đĩa Ngũ Cốc Ca-Ra-Men	92
Vòng Ngũ Cốc	93
Những Hạt Đậu Xinh Xắn	94
Bánh Quy Đung Đưa	95
Mỏ Khoai Tây	96
Mì Spaghettti Sùm Sụp	97
Gắp Pho-Mát	98
Nụ Cười Cam	99
Bức Tranh Huyền Bí	100
Cốc Bơ Lạc	101
Người Ăn Kiến Ăn Nho Khô	102
Đường Pho-Mát Vắt	103
Tháp Kẹo Dẻo	104
Nhai Cỏ Ngọt	105
Đua Bát	106
Kem Ở Khắp Nơi	107

Chào Mừng Bạn Đến Với Cuốn Sách *Vận Động Miệng*!

Vận Động Miệng là một cuốn sách bao gồm các hoạt động dành cho trẻ nhỏ và nhấn mạnh vào các động tác cử động của miệng. Hầu hết các cuốn sách về các hoạt động đều giới thiệu các trò chơi cho tay và cơ thể. Song cuốn sách *Vận Động Miệng* lại đưa ra các hoạt động trò chơi cho miệng. Cuốn sách này đáp ứng nhu cầu luyện tập vận động miệng, vừa mang yếu tố vui nhộn vừa kích thích trẻ. Các hoạt động *Vận Động Miệng* có thể bổ sung cho các phương pháp trị liệu, ngôn ngữ trị liệu hoặc các chương trình giáo dục mà trong đó mục tiêu là sự phối hợp và kỹ năng vận động miệng.

Các kỹ năng vận động miệng được thể hiện phổ biến nhất ở các ngữ cảnh khi trẻ ăn hoặc phát âm lời nói. Trong cuốn *Vận Động Miệng*, các hoạt động vận động miệng được thiết kế và thực hiện dưới hình thức trò chơi giống như các trò chơi áp dụng khi dạy trẻ phát triển kỹ năng vận động tinh và vận động thô. Các trò chơi trong cuốn sách này nhấn mạnh vào việc bắt chước trực tiếp và lên kế hoạch cho các cử động mới. Việc duy trì và chuyển một kỹ năng vận động được thúc đẩy bằng cách thay đổi điều kiện thực hành kỹ năng đó. Các hoạt động trong cuốn sách được thiết kế nhằm cung cấp những thay đổi đa dạng như vậy cho việc phát triển kỹ năng vận động miệng và đưa ra cách thực hành các cử động vận động miệng.

Các hoạt động trong cuốn sách rất vui nhộn và các trò chơi có nội dung mang tính khuyến khích cao. Có thể lựa chọn các hoạt động sao cho phù hợp với vấn đề của từng cá nhân trẻ, hoặc tổ chức các trò chơi cho một nhóm trẻ. Các hoạt động này chú trọng tự nhiên vào vận động miệng và có thể được chia sẻ với các bạn khác không có khó khăn về vận động miệng.

Ai Có Thể Sử Dụng Những Hoạt Động Đây?

Các hoạt động trong cuốn *Vận Động Miệng* được thiết kế cho trẻ từ 3 đến 8 tuổi, với trình độ phát triển vận động miệng cho trẻ 3 tuổi. Các hoạt động này không được thiết kế cho trẻ có khó khăn nghiêm trọng về thần kinh hay thể chất. Trẻ phải có khả năng ăn một bữa ăn tiêu chuẩn một cách độc lập và hiệu quả để tham gia các hoạt động Đồ Ăn Ngộ Nghĩnh.

Các hoạt động này thích hợp để trị liệu các vấn đề về vận động miệng cho những trẻ bị rối loạn phát âm hoặc tạo âm vị, hoặc khiếm thính khi khả năng phát âm là mục tiêu.

Để cảm thấy thích thú với các hoạt động, trẻ phải có khả năng nghe một số âm thanh ngôn ngữ, ngôn ngữ tiếp nhận của trẻ phải tối thiểu ở trình độ phát triển của trẻ hai tuổi rưỡi, và có khả năng chú ý, hiểu các trò chơi nguyên nhân-kết quả.

Nhiều hoạt động đạt hiệu quả cao nhất khi được tổ chức trong nhóm nhỏ. Với những hoạt động nhóm như vậy, sự tham gia của các trẻ khác không có khó khăn về vận động miệng luôn được khuyến khích.

Có Những Hoạt Động Gì?

Cuốn sách *Vận Động Miệng* bao gồm các hoạt động chứa trong ba phần: Các Hoạt Động Luyện Tập Miệng, Các Trò Chơi Cho Miệng và Đồ Ăn Ngộ Nghĩnh. Ở đầu mỗi phần đều có phần giới thiệu.

Các Hoạt Động Luyện Tập Miệng

Các hoạt động luyện tập miệng đơn giản chỉ là “các trò chơi với ngón tay” được thực hiện bằng miệng. Các cử động của miệng khớp với câu truyện hay vần điệu trong trò chơi. Hầu hết đó là các câu truyện vui hoặc điểm nút của một câu truyện kể nào đó và miệng ở vị trí tạo nên những “khuôn mặt ngộ nghĩnh”. Việc tham gia vào các hoạt động luyện tập miệng khuyến khích sự chú ý tập trung đến các cử động của miệng và sự bắt chước của trẻ.

Các Trò Chơi Cho Miệng

Các Trò Chơi Cho Miệng là những cuộc thi đua và các hoạt động nguyên nhân-kết quả được tổ chức ngắn gọn. Những trò chơi này đòi hỏi phải có một số phương tiện như trái bóng bàn hoặc những chai nước ngọt rỗng bằng nhựa. Các trò chơi này được tổ chức bằng những hoạt động chủ yếu đòi hỏi trẻ phải tham gia – thổi hoặc thao tác. Các trò chơi cho miệng yêu cầu trẻ phải lên kế hoạch cho những cử động miệng mới để có thể hoàn thành nhiệm vụ của trò chơi.

Đồ Ăn Ngộ Nghĩnh

Đồ Ăn Ngộ Nghĩnh giới thiệu nhiều cách ăn thật vui nhộn. Hầu hết các hoạt động này đòi hỏi trẻ ăn mà không dùng tay và khuyến khích trẻ cử động miệng theo những cách mới. Các hoạt động này tạo nên sự liên kết giữa việc ăn và sự vận động cơ miệng theo cách mới trên phương diện lên kế hoạch vận động.

Các hoạt động Đồ Ăn Ngộ Nghĩnh không được khuyến khích áp dụng cho những trẻ có khó khăn về ăn uống ở mức độ nặng. Những trò chơi này chỉ được thiết kế cho những trẻ có khả năng ăn độc lập và hiệu quả một bữa ăn tiêu chuẩn.

Các đồ ăn sử dụng ở đây là những đồ ăn vật điển hình như ngũ cốc vòng, nho khô, kẹo dẻo. *Cần phải tuân theo chế độ ăn của từng trẻ khi áp dụng các trò chơi này.*

Các Hoạt Động Luyện Tập Miệng

Về Các Hoạt Động Luyện Tập Miệng

Các hoạt động luyện tập miệng cũng đơn giản như “các trò chơi với ngón tay” nhưng được thực hiện bằng miệng. Hãy thực hiện trong ngữ cảnh hướng dẫn một-một hoặc giới thiệu cho một nhóm nhỏ. Hoạt động theo nhóm sẽ khiến trẻ cảm thấy thích thú hơn, đồng thời trẻ có thể quan sát nhiều người làm mẫu để trẻ thực hiện theo.

Hãy bắt đầu trò chơi bằng cách giúp trẻ đọc thuộc lòng một đoạn có vần điệu hoặc một câu chuyện. Sau đó làm mẫu cử động miệng sao cho tương ứng với những câu vừa đọc. Khuyến khích trẻ bắt chước cử động miệng. Phóng đại cử động và chuyển động miệng để duy trì sự chú ý của trẻ. Bạn có thể yêu cầu trẻ đọc thuộc lòng câu chuyện, nhưng chủ yếu là khuyến khích trẻ bắt chước cử động miệng.

Các hoạt động luyện tập miệng được trình bày thành ba phần: Môi, Má và Lưỡi. Các mục này chỉ các bộ phận của miệng được nhấn mạnh nhiều nhất trong các hoạt động luyện tập miệng. Việc bắt chước chính xác các cử động trên khuôn mặt *không* phải là mục tiêu của các hoạt động trên. Lợi ích chính khi thực hiện các trò chơi là trẻ học quan sát và bắt chước cử động miệng. Trẻ dễ đạt được lợi ích này hơn nếu được hoạt động trong một không khí vui vẻ. Hãy khen ngợi và khuyến khích mọi nỗ lực của trẻ.

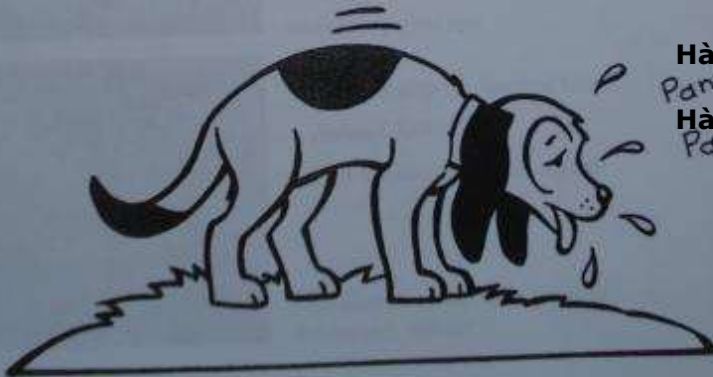
À Húuuuuuuuuuuuu

Khịt, Khịt, Khịt

Hà
Pant
Hà
Pant

Bellamy

Hãy nghe Bellamy, chú chó săn.
À húuu! À húuu!
Hãy nghe Bellamy, chú chó săn.
À húuu! À húuu!

*Làm miệng hình chữ "u" phóng đại
khi Bellamy nói "À húuu!"*

Hãy nghe Bellamy, chú chó săn.
Thật vậy, chú sẽ bắt cáo kia.
Hãy xem chú khịt khịt xung quanh kia.

*Chúm miệng sang bên phải và bên
trái và phóng đại động tác ngửi khịt
khịt.*

Hãy nhìn lưỡi lè dài xuống đất.

Lè lưỡi và thở hỗn hển.

Hãy nghe Bellamy, chú chó săn.
À húuu! À húuu!
Tiếng kêu to nhất ở quanh đây!

*Làm miệng hình chữ "u" phóng đại
khi Bellamy nói "À húuu!"*

Bla-Bla-Bla-Bla-Bla-Bla!

Làm gì khi người lớn nói chuyện.
Bla-bla-bla-bla-bla!
Làm gì khi người lớn nói chuyện.
Bla-bla-bla-bla-bla!
Mắm môi, môi mắm! Mắm môi lại!

*Đưa hàm dưới ngang sang bên phải.
Đưa môi dưới bên phải che môi trên bên phải.*

Làm gì khi người lớn nói chuyện.
Bla-bla-bla-bla-bla!
Làm gì khi người lớn nói chuyện.
Bla-bla-bla-bla-bla!
Mắm môi, môi mắm! Mắm môi lại!

*Làm ngược lại hành động trên. Đưa hàm dưới
ngang sang bên trái. Đưa môi dưới bên trái che
môi trên bên trái.*

Chải Răng

Chải răng hằng ngày.

Nhe răng và đưa ngang ngón tay làm bàn chải.

Chải răng hằng ngày.

Lặp lại hành động trên.

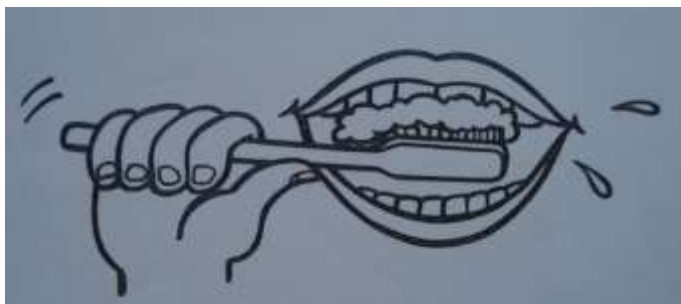
Chải răng hằng ngày.

Lặp lại hành động trên

Chải răng hằng ngày, không thì chúng sẽ biến mất!

Há miệng và lấy hai môi che hết hai hàm răng, khiến người khác ngạc nhiên như thể "những chiếc răng biến mất."

Bắn Trong Miệng

Đừng cho thứ gì bắn vào miệng!
Nhổ nó ra!

Giả vờ nhổ bằng cách làm miệng "puuuu".

Đừng cho rệp vào miệng!
Nhổ chúng ra!

Lặp lại hành động trên.

Đừng cho tay vào miệng!
Bỏ tay ra!
Nhỏ, nhỏ, nhỏ,
Nhổ ra!

Chạm mỗi ngón tay vào miệng rồi làm động tác "nhổ ra".

Xịt Lốp

Mình là lốp xe!
Đi thôi, lên đường! Brrrrr!

Quay hai cánh tay (thể hiện xe bắt đầu lăn bánh) trong khi miệng tạo âm thanh nhẹ.

Ôi thôi! Mình bị xịt rồi!

Tăng áp lực luồng hơi qua môi để tạo âm thanh tiếng nổ lớn. Vung tay lên không trung.

Làm lại động tác quay cánh tay như lúc trước, nhưng lần này cử động giật. Tiếp tục tạo âm thanh tiếng nổ khi "lốp xịt" đang đi chao đảo.

Hạ cánh tay để tạo âm thanh thở ra nhẹ dần khi đầu và hai cánh tay mềm dần.

Xịt hẳn rồi! Mình mắc kẹt rồi!

Miệng Biến Mất

Đầu tiên, mình mất môi trên. Ồi!

Đẩy hàm răng dưới lên để che hết môi trên.

Sau đó mình mất môi dưới. Ui!

Dùng hàm răng trên che hết môi dưới.

Mình tìm, và cả hai má của mình biến đi đâu mất!
Ồi!

Hóp hai má vào trong.

Má mình lại xuất hiện rồi!
Nhưng mình lại mất lưỡi!

Lè lưỡi.

Không nói gì nữa cả. Giờ mình lặng thinh!

Hóp hai má và mím môi để làm mặt buồn.

Mặt Ú Òa

Dùng tay che mặt và mở tay ra trong khi kể câu chuyện này. Sau đó yêu cầu trẻ dùng tay che mặt mình rồi mở tay ra khi bạn kể lại câu chuyện.

Đưa hai bàn tay che mặt.

Mình có một thứ đồ chơi.

Mở hai bàn tay và mỉm cười.

Đưa hai bàn tay che mặt.

Nhưng mình làm mất rồi!

Mở hai bàn tay và làm mặt cau có.

Đưa hai bàn tay che mặt.

Mình đi tìm. Và mình tìm thấy một chú khỉ.

Mở hai bàn tay và làm mặt ngạc nhiên.

Đưa hai bàn tay che mặt.

(còn nữa)

Mình tìm thấy một con rệp.

*Mở hai bàn tay và làm mặt khó chịu..
Đưa hai bàn tay che mặt.*

Mình tìm thấy một chiếc cốc.

*Mở hai bàn tay và làm mặt ngạc nhiên.
Đưa hai bàn tay che mặt.*

Mình tìm thấy một người bạn.

*Mở hai bàn tay và mỉm cười.
Đưa hai bàn tay che mặt.*

Bạn mình tìm thấy đồ chơi rồi!

Mở hai bàn tay và làm mặt ngạc nhiên.

Bọn mình cùng chơi đồ chơi,
Bạn mình và mình.

Mím cười.

Lái Xe

Mình chuẩn bị khởi động ô tô.

Xoay cổ tay, làm điệu bộ xoay chìa khóa để khởi động xe.

Rrrrrr!

Tạo âm thanh Rrrrr, sau đó làm giảm dần âm thanh này thành những âm thanh bập bập bằng hai môi.

Xe không nổ máy.

Lặp lại hành động và âm thanh như trên, sau đó cũng làm giảm dần âm thanh này thành những âm thanh bập bập bằng hai môi.

Xe vẫn không nổ máy.

Lặp lại hành động trên, nhưng lần này "cho xe rồ máy."

Tạo âm thanh bập bập thật lớn và liên tục.

Đưa người về phía trước và dùng hai bàn tay nắm lấy chiếc vô lăng tưởng tượng.

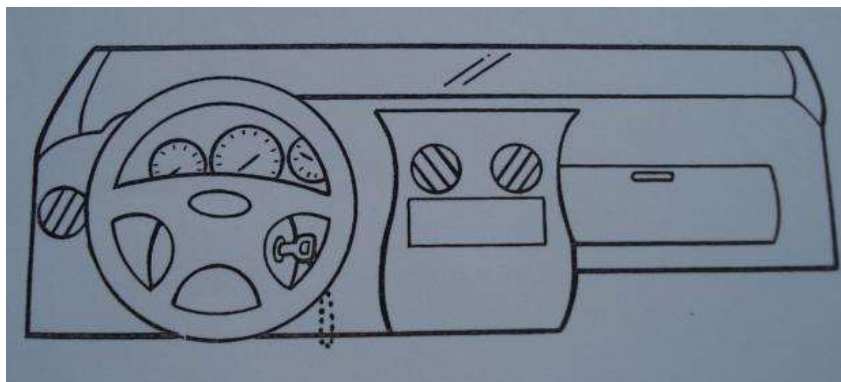
Giả vờ lái xe.

*Nghiêng người mạnh sang bên trái để
rẽ trái thật mạnh.
Tiếp tục tạo âm thanh.*

*Lặp lại hành động trên, nhưng rẽ phải.
Duỗi chân phải lên phía trước và giả
vờ nhấn phanh.
Làm miệng "iiii" phóng đại như thể
phanh xe ken két.*

Hắt Xi

Cho mỗi trẻ một tờ giấy lau.

Uuuuu! Uuuuu!

Làm miệng hình "Uuuuu!" phóng đại.

Iiiii! Iiiii!

Làm miệng hình "Iiiii!" phóng đại!

Ahhhh! Ahhhh!

Làm miệng "Ahhhh" phóng đại.

Chúuuuu!

Thổi vào tờ giấy lau.

Tôi xin lỗi!

Mím Cười và Cau Có

'Mím cười' đi lên

Mím cười, hai môi cong nhiều lên trên, giữ hai môi khép kín miệng.

'Cau có' đi xuống

Làm mặt cau có, hai môi cong nhiều xuống dưới.

Còn 'nhe răng cười' thì đi quanh và đi quanh và đi quanh!

Mở miệng và nhe răng cười thật tươi.

Thời Bóng Bay

Mình là quả bóng bay.

Hít một hơi thật sâu và giữ cho hai môi khép kín.

Hít một hơi thật sâu và phồng má lên một chút.

Hít một hơi thật sâu và phồng má to hơn.

Hít một hơi thật sâu rồi quỳ lên. Đẩy ngực về phía trước, tạo một vòng tròn bằng hai cánh tay.

Hít một hơi thật sâu rồi đứng lên, ngực đẩy về phía trước, má phồng to, mắt mở to.

(còn nữa)

Ấn ngón tay trở vào má và xì hơi.

Phóng đại hành động giãn môi để tạo âm thanh "sss"

Ssssssss.

Dần dần ngời xuống sàn.

Hóp hai má vào trong.

Xịt hết rồi!

Quả Bóng Trong Miệng

Cô có một quả bóng. Xem cô bắt bóng này.

*Dùng tay cầm một quả bóng vô hình.
Giả vờ ném bóng lên không trung rồi
bắt bóng bằng miệng.*

*Hít đầy không khí vào miệng
rồi phồng một bên má, sau
đó lại phồng bên khác để làm
động tác quả bóng di chuyển
từ chỗ này sang chỗ khác
trong miệng.*

*Mở miệng và "thổi phụt" quả
bóng vào lòng bàn tay.*

Bây giờ đến lượt em. Hãy bắt bóng bằng miệng!

*Giả vờ ném quả bóng cho
một trẻ trong nhóm. Trẻ giả
vờ bắt bóng vào trong miệng
và làm các động tác theo thứ
tự như trên.*

Bong Bóng của Bubba

Khi bạn Bubba thổi bong bóng,

Phồng hai má.

Điều gì sẽ xảy ra, hãy nói xem nào.

Đặt ngón tay dưới cằm.

Bong bóng của Bubbba có “bụp”?

Vỗ má.

Hay bóng bóng bay đi?

Thối.

Mèo Béo

Tớ gặp một chú mèo.

Meo! Meo!

Chú mèo đó rất béo!

Phồng hai má.

Meo!

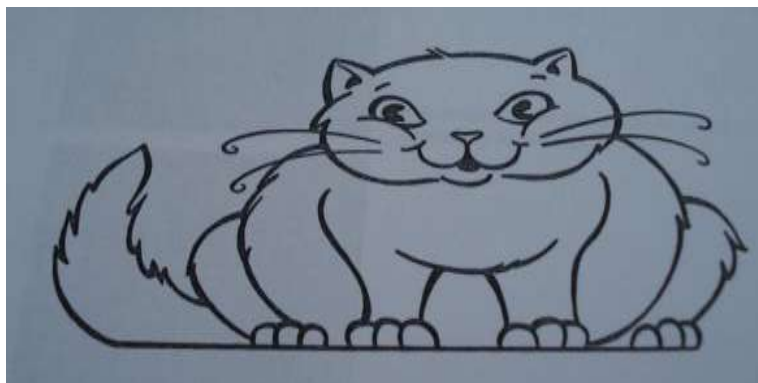
Một chú mèo không nên béo như vậy!

Meo! Meo!

Chú ta nên thon thả, mạnh khỏe và gọn gàng.

Hóp má vào trong.

Meo!

Cầu Mắt Bắn

Cầu mắt của tớ bắn, bắn!

Nhắm một mắt lại và giả vờ như lấy ra cầu mắt của mắt bên đó.

Giả vờ như cho cầu mắt đó vào trong miệng.

Đào lưỡi trong miệng để làm động tác như có thứ gì đó trong miệng.

*Phóng đại hành động nuốt.
Làm mặt ngạc nhiên.*

Đặt 2 tay lên bụng và đẩy lên phía trên. Choàng mở hai mắt.

Nhắm cả hai mắt và lắc đầu.

Mở mắt.

Giờ mắt mình ổn rồi!

Con Ruồi

Zzzzzzzzzzzzz!

Ngẩng và quay đầu để nhìn con ruồi.

Có một con ruồi!

Tiếp tục quay đầu, giả vờ như đang quan sát con ruồi.

Mình sẽ bắt nó!

Cắn vào không khí và giả vờ như bắt con ruồi vào miệng.

Mmmmmmmm!

Chúm môi ra đằng trước, tạo âm thanh "mmm" và cử động môi theo hình tròn như thể con ruồi đang bay vòng quanh trong miệng.

Ptùuuuu!

Giả vờ như nhổ con ruồi ra ngoài.

Zzzzzzzzzzzzzzz!

Giả vờ như đang quan sát con ruồi lần nữa. Giả vờ như con ruồi đậu vào mũi. Nhìn vào đầu mũi.

Mình sẽ bắt nó!

Nhắm thật kỹ và đưa bàn tay lên mũi.

Yắc!

Bỏ tay ra khỏi mặt, nhìn vào lòng bàn tay như thể con ruồi đang ở đó rồi phóng đại hành động "Yắc".

Con Sâu

Một hôm, con sâu nhỏ bò ra khỏi nhà của mình và chui lên mặt đất. Nó thò đầu lên ba lần.

Thọc ngón tay trở xuyên qua các ngón tay của bàn tay bên kia để giả làm con sâu. Cho con sâu thò đầu lên ba lần. Đếm 1... 2... 3...

Mình ăn mất con sâu rồi!

Giả vờ ăn con sâu!

Cứu với! Con sâu đang tìm cách chui ra ngoài! Nhìn nó thúc vào má trái mình này!

Từ trong miệng, đá lưỡi thúc vào má trái.

Giờ hãy xem nó thúc vào má phải mình này!

Từ trong miệng, thúc lưỡi vào má phải.

Xem con sâu đi vòng quanh vòng quanh kia.

Từ trong miệng, đá lưỡi theo vòng tròn sát hai môi.

Úi! Nó trốn ra ngoài kia!

Lè lưỡi ra ngoài.

Ngón Tay Cóc

Đừng bao giờ chạm vào con cóc!
Mọi người bảo mình, nếu chạm vào cóc
Bạn sẽ mọc mụn cóc đáng sợ và có lông!
Những ngón tay cóc, ngón tay cóc
Mọc mụn đáng sợ và có lông!

Giơ hai tay lên trước mặt và ngo ngoáy các ngón tay.

Chạm đầu ngón trỏ vào má trái.

Ở trong miệng, đẩy lưỡi vào má sao cho bạn sờ thấy lưỡi ở dưới ngón tay trỏ. Đẩy lưỡi để tạo một chỗ lõm (mụn cóc) trên má. Kêu lên sợ hãi. Giả vờ làm mụn có ở nhiều vị trí khác nhau trên má.

Con Bướm

Vẫy cánh qua đây, những con bướm bướm
Động đây, động đây, những cái lưới nhỏ
Chúng vẫy cánh, và chúng liếm

Đẩy lưới ra vào.

Đưa lưới đi khắp nơi mà chúng qua

*Há miệng, đưa lưới quanh hai môi theo một
vòng tròn.*

Chạm vào những cánh hoa
Và chúng uống mà không một tiếng động

Đẩy lưới ra vào.

Shhh!

Đặt ngón tay lên môi và nói: "Shhh!"

Đầu Bằng Cúc

Tớ có một cái đầu bằng cúc,
Một cái đầu bằng cúc, một cái đầu bằng cúc.
Tớ có một cái đầu bằng cúc.
Hãy xem tớ ẩn những chiếc cúc của tớ này.

Kéo tai phải và nhẹ nhàng thò lưỡi ra từ bên phải miệng.

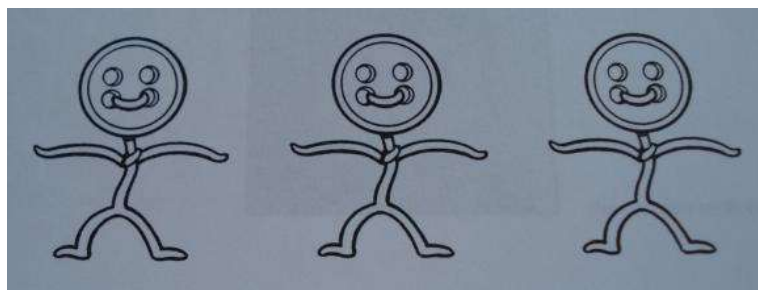

Kéo tai trái và nhẹ nhàng thò lưỡi ra từ bên trái miệng.

Ẩn vào mũi và thè lưỡi ra từ giữa miệng.

*Lặp lại các hành động trên;
thay đổi thứ tự theo sở thích.*

Willie Cẩn Thận

Willie Cẩn Thận là một chú chuột chũi
Willie Cẩn Thận sống chui lủi ở trong một cái
hố.

*Há miệng từ từ rồi đột ngột mở há thật rộng.
Nâng và ngo ngoáy lưỡi trong miệng.*

Cái hố của Willie có những chiếc răng thật gớm
ghiếc,

Nhe răng.

Nhọn ở hàm trên,

*Đưa hàm răng trên ra ngoài để che hết môi
dưới.*

Và nhọn ở cả hàm dưới.

Sau đó hàm răng dưới che hết môi trên.

Willie Căn Thận muốn chơi.
Muốn thấy ánh sáng ban ngày.
Lặng lẽ bò, Willie chui ra ngoài.
Willie Căn Thận nhìn quanh
Cậu nhìn sang bên trái.

Thè lưỡi ra bên trái.

Cậu nhìn sang bên phải.

Thè lưỡi sang bên phải.

Cậu nhìn trái. Cậu nhìn phải.
Đưa lưỡi từ bên trái sang bên phải một vài lần.
Cậu nhìn trái. Cậu nhìn phải.
Lặp lại hành động trên.

Mình nghĩ mình sẽ để Willie ở lại trong đó tối nay.

Ngậm miệng che kín Willie.

Tớ Đếm Được Răng Của Tớ

Tớ đếm được răng của tớ 1... 2...

Đưa đầu lưỡi chạm vào răng cửa, từng cái một.

Tớ đếm được răng của tớ.

Thế còn bạn?

Đưa đầu lưỡi răng cửa chạm vào những chiếc răng khác, từng cái một.

Tớ đếm được răng của tớ bằng lưỡi.

Tiếp tục "đếm" răng.

Nhưng tớ không cần được cho đến khi tớ đếm xong.

Rút lưỡi vào trong và ngậm miệng.

Chà!

Cô Sâu Siêu Sạch

Trước kia có một cô sâu siêu sạch

Há miệng và thè lưỡi ra ngoài.

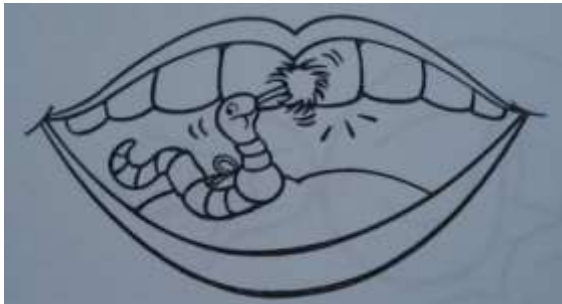
Cô ghét cả những ý nghĩ về vi trùng
Cô cọ sạch tất cả những chiếc răng của mình
Từ trên xuống dưới

*Đưa lưỡi lên xuống cọ vào hàm răng trên rồi
răng dưới.*

Và bất kể chỗ nào cô có thể ngoằn ngoèo bò
qua.

*Rút lưỡi lùi vào trong một chút rồi đưa lưỡi cọ
mặt sau của răng.*

Mèo Mẹ

Mèo Mẹ liếm sạch những đũa con của mình
Bằng chiếc lưỡi mèo nhỏ nhắn xinh xắn
Mèo mẹ liếm, liếm, liếm những bàn chân nhỏ
xinh của mèo con

Giả vờ liếm mu bàn tay.

Mèo Mẹ liếm sạch những chiếc móng nhỏ xíu
của mèo con.

Gập ngón tay vào lòng bàn tay và giả vờ liếm.

Mình vui vì mình không phải là mèo con
Vì liếm như vậy sẽ làm mình dính dóp!

Làm mặt "ghê quá!" và lau tay vào thứ gì đó.

Con Rắn

Rắn ngửi bằng lưỡi.

Đưa lưỡi ra ngoài và thụt thò (giả vờ làm lưỡi rắn)

Rắn ngửi bằng lưỡi.

Lặp lại hành động trên.

Không phải bằng mũi.

Dùng lưỡi chỉ lên mũi.

Không phải bằng tai.

Dùng lưỡi chỉ vào mỗi bên tai.

Rắn ngửi bằng lưỡi.

Thụt thò lưỡi và rung mạnh.

Chú Lợn Con

Bài Thơ Mẫu Giáo Truyền Thống

Lợn Con đi chợ.

Há miệng và đưa lưỡi chạm vào một chiếc răng bên trái.

Lợn Con ở nhà.

Đưa lưỡi sang bên phải và chạm vào một chiếc răng bên phải.

Lợn Con ăn thịt bò quay.

Đưa lưỡi về giữa miệng và chạm vào một chiếc răng.

Lợn Con chẳng ăn gì hết thây.

Tiếp tục đưa lưỡi sang bên phải và chạm vào một chiếc răng khác ở bên phải.

Và lợn con lướt phiuuuuuu dọc đường về nhà.

Nhe răng và đập nhẹ hai hàm răng vào nhau như thể chúng đang trò chuyện.

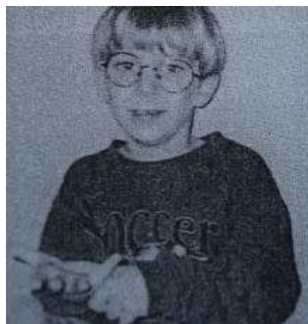

Liếm Tem

Liếm-liếm-liếm, liếm

Giữ ngón tay trở trước miệng và giả vờ như đang liếm từ dưới lên trên.

Liếm vào tem để dính nó lại.

Vỗ ngón tay vừa liếm vào bàn tay còn lại.

Khóa Lại

Bla-bla-bla-bla!
Bla-bla-bla-bla!
Bla-bla-bla-bla!
Bla-bla-bla-bla!
Khóa lại!

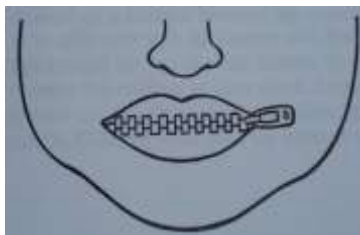
*Đưa lưỡi qua hai môi từ trái sang phải, miệng khép.
Làm động tác cố gắng nói khi ngậm miệng.
Đưa lưỡi qua hai môi từ phải sang trái và hé miệng.
Làm động tác thở dài nhẹ nhõm.*

Bla-bla-bla-bla!
Bla-bla-bla-bla!
Bla-bla-bla-bla!
Bla-bla-bla-bla!
Mở ra!

*Đưa lưỡi che kín môi trên, miệng khép và giữ lưỡi che kín môi trên.
Làm động tác cố gắng nói khi môi và lưỡi ở vị trí như trên.
Sau đó rút lưỡi ra khỏi môi và mở miệng, làm động tác thở dài nhẹ nhõm.*

Bla-bla-bla-bla!

Các Trò Chơi Cho Miệng Thở

Về Các Trò Chơi Cho Miệng Thở

Các trò chơi cho miệng ở phần này bao gồm các cuộc thi và hoạt động nguyên nhân-kết quả cho trẻ. Những trò chơi này đạt hiệu quả cao nhất khi chơi độc lập hoặc theo nhóm nhỏ gồm hai hoặc ba trẻ. Một số trò chơi có thể được tổ chức như các hoạt động chơi trung tâm. Với nhóm nhỏ, bạn có thể hướng dẫn trẻ kỹ càng và khuyến khích trẻ (“Hãy thổi mạnh hơn nào!”; “Bây giờ chúng ta hãy làm ngược lại nào!”).

Trong các trò chơi cho miệng, trẻ di chuyển các đồ vật bằng cách thổi hoặc sử dụng thao tác bằng miệng. Trò chơi được tổ chức tùy thuộc vào hành động nào của miệng mà bạn muốn trẻ thực hiện. Các phương tiện sử dụng cho trò chơi rất đơn giản, không đắt đỏ, và bao gồm những đồ vật như quả bóng bàn hay chai nước ngọt rỗng bằng nhựa. Các phương tiện cần dùng được liệt kê ở mỗi trò chơi.

Khi chơi các trò chơi này, trẻ có cơ hội luyện tập cử động miệng theo những cách mới lạ và những di chuyển mới. Các trò chơi này tập trung vào sự chú ý của trẻ đến mục tiêu của các cử động. Trẻ có thể thấy sự tiến bộ hoặc thành công của mình khi thực hiện các nhiệm vụ trong trò chơi.

Ống hút/Thở

Nhiều trò chơi cho miệng được thực hiện bằng cách thổi hay hút ống hút. Hãy lựa chọn các ống hút tùy thuộc vào từng hoạt động và khả năng vận động miệng của trẻ.

Phần đầu của các ống hút có độ lớn khác nhau. Độ lớn phổ biến nhất là đường kính từ 1/8 in (khoảng 0,32 cm) đến 1/4 in (khoảng 0,64 cm). Hãy mua ống hút bằng nhựa nhẹ hoặc ống nhựa trong rồi cắt ra thành độ dài của ống hút uống nước. Ống nhựa trong thì bền hơn và có thể rửa, khử trùng và tái sử dụng được. Để phòng tránh lây lan vi trùng, hãy dán nhãn đánh dấu vào ống hút cho mỗi học sinh. Nếu được, hãy cho mỗi trẻ một ống hút có màu sắc khác nhau hoặc viết tên trẻ dán lên ống.

Việc chọn ống cho trẻ có những khó khăn về vận động miệng cụ thể phụ thuộc vào sự cân bằng giữa khả năng điều khiển môi và điều khiển luồng hơi thở. Trẻ có khó khăn về việc khép kín môi sẽ thấy dễ dàng hơn nếu ngậm một ống hút có đầu trên lớn. Để quyết định kích thước phù hợp, hãy quan sát khi trẻ dùng ống hút để uống. Hãy quan sát giọt chảy quanh miệng trẻ và phần ống hút trẻ đặt ở bên trong miệng. Trẻ khó khép kín miệng sẽ đặt ống hút vào sâu hơn vào trong miệng so với các bạn

khác, và như vậy trẻ có thể khép kín miệng bằng lưỡi hơn là bằng hai môi. Nếu bạn để ý đến phương pháp này, trẻ có thể thực hiện hoạt động đạt hơn khi dùng ống hút lớn hơn.

Mặc dù ống hút lớn hơn giúp trẻ khép kín miệng dễ hơn, song luồng hơi từ ống hút này lại nhiều hơn. Như vậy sức chứa khí của phổi phải lớn hơn để luồng hơi bên và vừa với ống hút. Và sự hít, thở cũng đòi hỏi nhiều lực hơn để tạo luồng hơi khỏe hơn. Do vậy, hãy tìm chiếc ống nào có độ lớn vừa phù hợp nhất cho khả năng khép môi của trẻ vừa thích hợp nhất cho thể tích luồng hơi. Nói chung, ống hút lớn hơn $\frac{1}{4}$ in (0,64 cm) là khá khó khăn về mặt thể tích luồng hơi cho trẻ trong các hoạt động thổi.

Thổi Qua

Phương tiện

6 đến 10 tờ giấy xây dựng (giấy dày) với nhiều màu khác nhau
Kéo

Chuẩn bị

Cắt những tờ giấy trên thành các dải 5 x 14 cm. Gấp chiều 14 cm và dựng lên thành một hàng.

Chơi

Hoạt động đơn giản này có thể làm mẫu cho nhiều trò chơi.

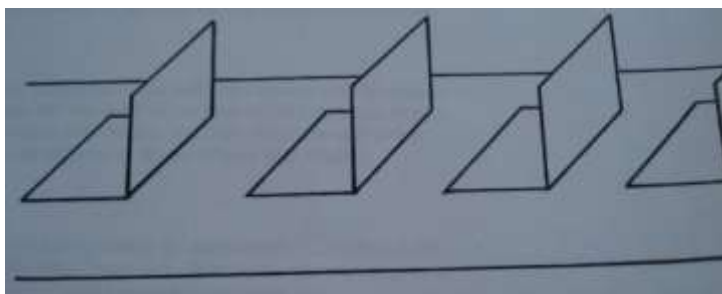
Yêu cầu trẻ thổi vào các tờ giấy.

Xem ai thổi để làm đổ được nhiều tờ giấy nhất chỉ bằng một hơi.

Thay bằng các tờ giấy nhiều màu sắc khác nhau rồi yêu cầu trẻ cẩn thận hướng luồng hơi và thổi để làm đổ các tờ giấy có cùng một màu mà không làm đổ các tờ giấy có màu khác.

Xếp các tờ giấy thành một hàng và thổi để chúng đổ hàng loạt như trò chơi đô-mi-nô.

Thay đổi kích thước giấy.

Bình Bong Bóng

Trò chơi đơn giản này mang lại kết quả ngay tức thì!

Phương tiện

6 chai nước ngọt bằng nhựa (chai nhỏ 500ml)

Dao rọc giấy

Kéo

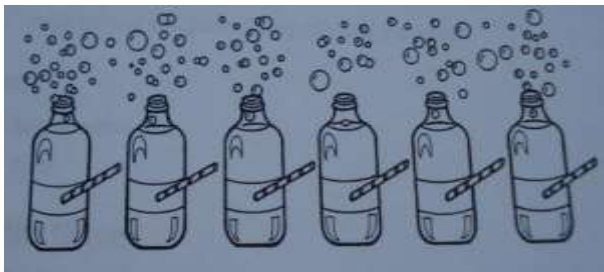
6 thìa xúp sơn hòa tan,
gồm 6 màu khác nhau

6 thìa xúp bột giặt

6 chén nước

Đĩa

Ống thổi dài 30 cm
(mỗi trẻ một chiếc)

Chuẩn bị

Bỏ nắp rồi đặt mỗi chai ra một chỗ. Dùng dao rọc giấy cắt một đường khoảng 1,3 cm ở giữa thân chai. (Đặt dao theo chiều ngang song song với mặt bàn. Không đặt dao theo chiều thẳng đứng để khoét lỗ vào chai, vì dao có thể trượt và như vậy làm tăng nguy cơ bị thương.) Đưa kéo vào đường vừa cắt để cắt thành một lỗ đủ to để có thể đút ống thổi qua. Lấp lại quá trình này với các chai khác. Khuấy một thìa sơn vào mỗi chai, mỗi chai một màu. Cho thêm một thìa bột giặt vào mỗi chai. Khuấy đều để bột giặt và sơn hòa lẫn vào nhau. Sau đó đổ vào mỗi chai một chén nước.

Chơi

Đặt mỗi chai lên một đĩa. Đưa cho mỗi trẻ một ống thổi. Yêu cầu trẻ đút ống vào lỗ khoét ở thân chai và thổi. Bong bóng xà phòng sẽ dần bay ra từ miệng chai. Khuyến khích trẻ phủ đầy đĩa bằng nhiều bong bóng.

Biến thể

Điều chỉnh trò chơi này thành một hoạt động cho trẻ khám phá độc lập. Dán tên trẻ vào chai rồi cắt ống thổi của trẻ vào chai đó, hoặc cho trẻ ống thổi mới mỗi lần trẻ đến.

Chọn màu sắc thích hợp cho chủ đề của tuần.

Dùng một cái chảo có cạnh cao và thử thách trẻ thổi đầy bong bóng đến tận miệng chảo.

Thử dùng các bình nhựa có kích thước khác.

Với những bình to hơn, cắt nhiều lỗ.

Dọn Sạch Bóng Gòn

Đây là một trò chơi rất hữu ích cho những trẻ không thể hướng luồng hơi của mình một cách hiệu quả. Chỉ cần thở phù một cái là có thể khiến cho những quả bóng gòn “chạy nhón nháo”.

Nếu trẻ không thể cưỡng lại việc dùng tay để dọn sạch những quả bóng trên bàn, hãy cho trẻ vật gì đó để giữ bằng cả hai bàn tay ở phía sau lưng.

Tránh tổ chức trò chơi này trong mùa lạnh hay khi có dịch cúm.

Phương tiện

Một túi bóng gòn
Bàn

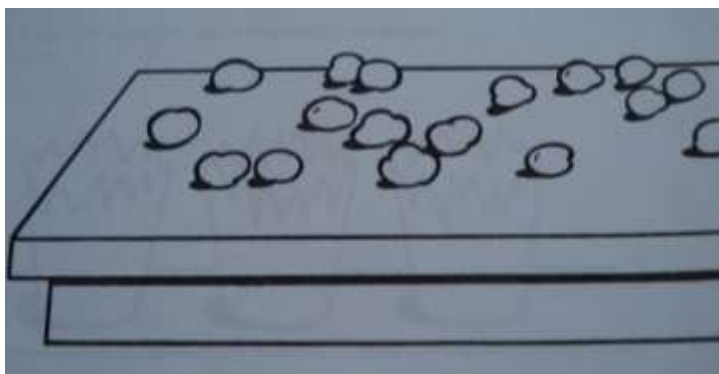
Chơi

Cho trẻ đứng hoặc quỳ ở một bên bàn, hai chân dẹt sang hai bên. (Cho trẻ đứng thành một hàng, chân em này cách chân em kia một khoảng sao cho không ảnh hưởng đến luồng hơi của nhau.). Đổ hết bóng trong túi lên bàn. Yêu cầu trẻ thổi để dọn sạch những quả bóng trên bàn.

Nhặt những quả bóng và chơi lại.

Biến thể

Lập các đội chơi, đổ bóng lên nhiều mặt bàn, mỗi đội một bàn; hoặc thi đấu với mỗi người một bàn.

Lính Cứu Hỏa

Tổ chức trò chơi này ngoài trời.

Trò chơi này không được khuyến khích giới thiệu cho trẻ có hành vi nhổ nước bọt không thích hợp.

Phương tiện

8 đến 10 chiếc cốc giấy (màu đỏ là tốt nhất, để tượng trưng cho lửa)

Kéo

Rào chắn (hoặc băng)

Cốc giấy (mỗi trẻ một cốc)

Nước

Chuẩn bị

Cắt miệng cốc giấy thành hình răng cưa để chúng trông như những ngọn lửa. Đặt những chiếc cốc thành một rào chắn (hoặc tạo rào chắn bằng cách đặt một tấm băng ngăn). Đánh dấu ranh giới khoảng 30 - 45 cm từ rào chắn.

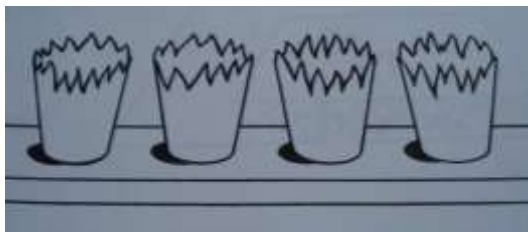
Chơi

Cho mỗi trẻ một chiếc cốc giấy chưa cắt và đầy nước. Yêu cầu trẻ « Ngậm nước trong miệng, sau đó phun nước ra thành dòng để làm đổ những chiếc cốc đỏ và ‘dập tắt ngọn lửa’ ».

Biến thể

Trẻ có thể cùng nhau hợp tác để làm đổ tất cả những chiếc cốc đỏ - em này thực hiện liên tiếp sau em kia.

Trẻ có thể thi đua với nhau xem mỗi em có thể dập tắt được bao nhiêu ngọn lửa bằng một cốc nước.

Thổi Hạt Óng Ảnh

Chọn giấy vẽ tùy theo mục đích.

Lồng ghép trò chơi này với các hoạt động liên quan đến ngày lễ Giáng sinh hay khi làm các đồ vật óng ảnh.

Phương tiện

Giấy mạt sát (khoảng 0,3 m²).

Giấy vẽ (mỗi trẻ một tờ)

Băng dính

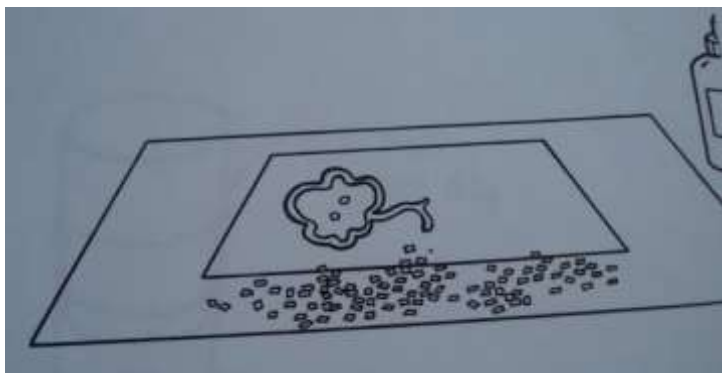
Hạt óng ảnh

Keo dán

Chơi

Chơi trò chơi này bên ngoài nếu trời không gió quá. Nếu thực hiện hoạt động này trong nhà, dán giấy mạt sát xuống sàn để thu những hạt óng ảnh không được dùng.

Vẽ hình hoặc bôi keo dán lên giấy vẽ. Đổ một nhúm những hạt óng ảnh lên giấy vẽ. Yêu cầu trẻ thổi những hạt óng ảnh cho đến khi chúng phủ kín hết chỗ keo đã dán lên giấy. Sau đó cho trẻ xem “bức tranh óng ảnh” mà mình vừa tạo ra.

Cốc Lơ Lửng

Bắt đầu hoạt động này bằng cách làm mẫu cho trẻ. Để thành công, luồng hơi phải khỏe và đúng hướng. Có thể làm hoạt động này đơn giản hơn bằng cách đổ nhiều nước hơn để chiếc cốc bên trong nổi cao hơn. Sau đó thử thách trẻ dần dần bằng cách giảm dần lượng nước. Trẻ sẽ cảm thấy thích thú hơn khi quan sát thấy chiếc cốc bên trong nổi dần lên từ trong chiếc cốc bên ngoài. Nếu cần, hãy hỗ trợ trẻ bằng cách cùng thổi với trẻ.

Phương tiện

2 chiếc cốc uống nước hình trụ, nhẹ, không có quai, và có cùng kích thước. Nước.

Chuẩn bị

Đổ nước đầy $\frac{1}{4}$ chiếc cốc thứ nhất. Đặt chiếc cốc thứ hai vào trong chiếc thứ nhất. Quay chiếc cốc bên trong một vài lần để làm ẩm và giúp nó đứng thẳng trên mặt nước của chiếc cốc bên ngoài, tạo một khoảng trống giữa hai chiếc cốc.

Chơi

Yêu cầu trẻ thổi vào khoảng trống giữa hai chiếc cốc. Chiếc cốc bên trong sẽ nổi lên cao dần. Luồng hơi khỏe có thể khiến chiếc cốc bên trong nổi hẳn ra khỏi chiếc cốc bên ngoài.

Đua Bóng

Phương tiện

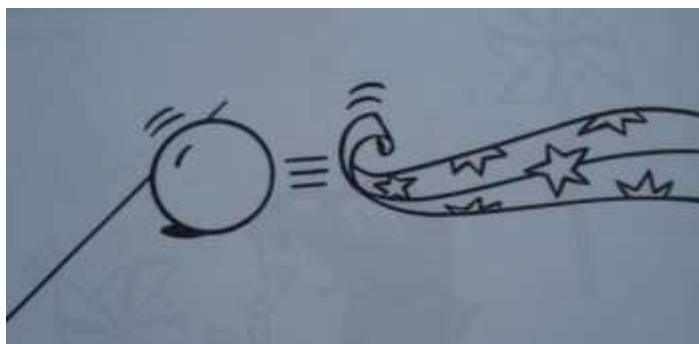
Bóng bàn (mỗi trẻ một quả)

Ống thổi (mỗi trẻ một ống)

Phấn

Chơi

Cho mỗi trẻ một ống thổi và một quả bóng bàn. Dùng phấn để đánh dấu vạch XUẤT PHÁT và vạch ĐÍCH lên sân. Cho trẻ xếp thành hàng, quỳ gối và để tay ở phía sau vạch XUẤT PHÁT. Yêu cầu trẻ đặt quả bóng của mình ở vạch XUẤT PHÁT và đưa ống thổi lên miệng. Chỉ cho trẻ cách thổi ống thổi để di chuyển bóng. Hô “ĐI!”. Dùng ống thổi của mình, trẻ đẩy bóng qua vạch ĐÍCH.

Chong Chóng

Bố trí hoạt động làm chong chóng ở lớp học. Khuyến khích trẻ tô màu lên giấy trước khi làm.

Phương tiện

Giấy có diện tích khoảng 20 cm²

Phấn màu

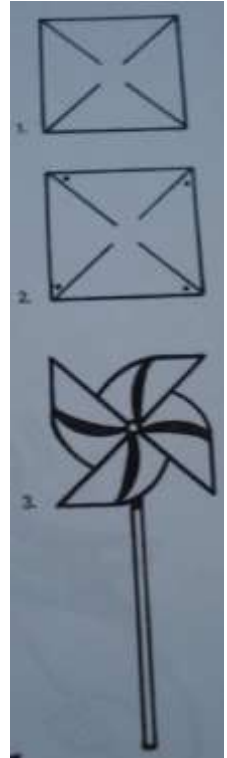
Kéo

Ống hút hoặc que chốt dài 30 cm.

Làm chong chóng

1. Cắt giấy theo đường chéo, bắt đầu từ các góc và cắt dần vào tâm. Không cắt qua tâm.
2. Xem Hình 2. Uốn các góc được đánh dấu vào tâm. Dùng ghim đính những góc này vào tâm.
3. Đính tâm vào que chốt hoặc ống hút.

Thổi chong chóng.

Người Chơi Bài

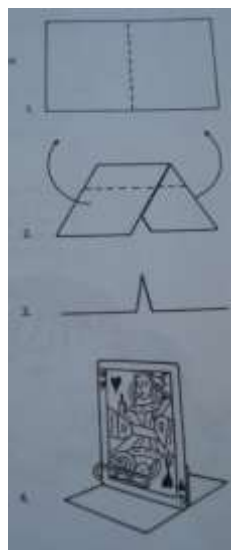
Phương tiện

Lá bài có hình người (mỗi trẻ một lá)
Lá bài cũ dùng một lần rồi bỏ (hoặc giấy bìa mềm và kéo)
Ghim giấy
Băng dính màu
Bàn

Chuẩn bị

Chọn những lá bài có hình người – lá bài cho trẻ có hình con vật hoặc các hình khác, hoặc vua K, hoặc hậu Q, và bô J. Nối một lá bài có hình với một lá bài cũ dùng một lần. Nếu bạn không có những lá bài cũ dùng một lần, hãy cắt giấy bìa thành những tấm thẻ có kích thước của lá bài.

1. Gập quân bài cũ làm đôi.
2. Nâng một cạnh để gập tiếp khoảng 1,3 cm từ cạnh đã bị gập lúc trước. Lật sang bên kia và gập tương tự. Giữ nếp gập đầu tiên và nhấn xuống mặt bàn (Xem hình 2).
3. Hai đầu của lá bài kéo dài sang hai bên từ giữa nếp gập (Xem hình 3).
4. Ghim lá bài có hình người vào phần bị gập lên của lá bài cũ. Lúc này, lá bài có hình người đứng thẳng.

Chơi

Lấy băng dính màu để tạo một đường tròn trên bàn. Chỉ cho trẻ cách thổi sao cho lá bài đến đúng tâm của hình tròn đó. Lá bài di chuyển trên bàn như thể những “người-chơi-bài” đang đi.

Mục tiêu của hoạt động này là để những “người-chơi-bài” đứng thẳng.

Những trẻ nhỏ hơn thường thích làm cho “người-chơi-bài” của mình chạy dọc trên bàn từ đầu này rồi rơi xuống đầu bên kia.

Biến thể

Lập các mục tiêu khác ở các vị trí khác. Thử thách trẻ chỉ dùng một hơi thổi để thổi “người-chơi-bài” của mình đến một vị trí nhất định nào đó mà không làm đổ xuống bên kia bàn.

Cho trẻ thi thổi “người-chơi-bài” dọc trên bàn.

Thổi mạnh hơn vào một bên lá bài, nó sẽ xoay tròn. Yêu cầu trẻ cho những “người-chơi-bài” của mình khiêu vũ.

Thổi Bóng Trên Đường

Ở hoạt động này, trẻ phải tập trung và hướng luồng hơi của mình để dẫn dắt bóng theo đường cong. Với trẻ nhỏ, một đoạn thẳng khoảng 0,3 m là đủ. Mặc dù một quả bóng bàn rất nhẹ, nhưng những trẻ có khó khăn về việc hướng luồng hơi đúng chỗ và hiệu quả cũng sẽ gặp khó khăn di chuyển bóng bằng luồng hơi của mình.

Phương tiện

Bóng bàn (mỗi trẻ một quả)

Dây dù (hoặc dây gai)

Kéo

Chơi

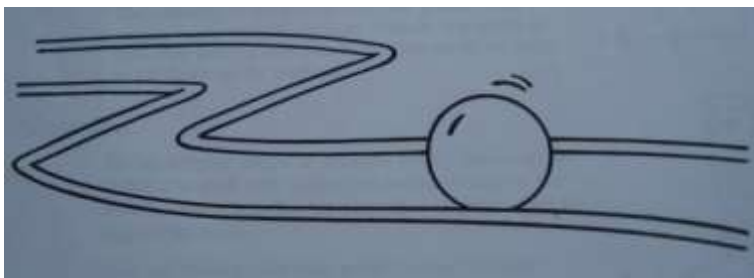
Dùng dây dù tạo thành một con đường với những chỗ quanh co để bóng chạy ở giữa. Yêu cầu trẻ quỳ gối và chống tay ở đầu đoạn đường. Đặt bóng trước mặt trẻ. Yêu cầu trẻ thổi cho quả bóng chạy trên đường.

Biến thể

Khi khả năng điều khiển bóng của trẻ tăng lên, sử dụng nhiều loại bóng khác nhau. Những quả bóng nhựa, bóng bằng bọt biển dễ di chuyển nhưng lại khó điều khiển. Những quả bóng bằng bọt biển di chuyển dễ dàng hơn bóng bàn và đủ nặng để có thể điều khiển hướng di chuyển. Để thử thách trẻ với khả năng điều khiển hơi thở tốt, hãy dùng những quả bóng nhựa đặc nặng hơn.

Tăng độ dài của đoạn đường và các khúc quanh khi trẻ đã thành thạo hơn. Sắp xếp một vài đoạn đường để trẻ thi đua với nhau.

Thiết kế những đoạn đường như những con đường trong thành phố để trẻ chơi.

Pùùùù!

Giới thiệu trò chơi này bằng cách làm mẫu cho trẻ xem. Thổi mạnh tờ giấy lau mặt để nó bay lên. Trẻ thường rất thích thú xem trò chơi này và mong muốn được tự làm.

Phương tiện

Giấy lau mặt (mỗi trẻ một tờ).

Chơi

Yêu cầu trẻ nằm ngửa. Đặt giấy lau lên mặt trẻ. Yêu cầu trẻ thổi mạnh. Một luồng hơi mạnh và đúng hướng sẽ nâng tờ giấy lên khỏi mặt trẻ.

Những em còn rất nhỏ thường có khó khăn khi thổi mạnh với một luồng hơi hẹp đủ để làm tờ giấy lau bay lên. Cho trẻ có cơ hội luyện tập.

Thổi Đồ Chơi

Độ khó của trò chơi này phụ thuộc vào những đồ chơi mà bạn lựa chọn. Thử nghiệm với một số đồ chơi nhẹ. Đặt đồ chơi lên một mặt phẳng và xem cần phải thổi mạnh như thế nào để chúng đổ xuống.

Nếu trẻ không thể bắt chước thổi mạnh, hãy cho phép trẻ thổi nhẹ hơn.

Phương tiện

Đồ chơi nhẹ
Bàn

Chơi

Xếp các đồ chơi đã chọn thành hàng trên bàn. Chỉ cho trẻ cách làm thế nào để lấy hơi vào trong miệng bằng cách hít hơi làm phồng hai má. Sau đó yêu cầu trẻ thổi hết hơi trong miệng ra một lần để làm đổ các đồ chơi trên bàn.

Thổi Lạo Xạo

Phương tiện

Chai nước ngọt rỗng bằng nhựa (mỗi trẻ một chai)
Dao rọc giấy
Kéo
Nhiều mảnh giấy màu

Chuẩn bị

Bỏ nắp rồi đặt mỗi chai ra một chỗ. Dùng dao rọc giấy cắt một đường dài khoảng 0,6 - 1,3 cm, cách đáy chai khoảng 5 cm. (Đặt dao theo chiều ngang song song với mặt bàn. Không đặt dao theo chiều thẳng đứng, vì dao có thể trượt và làm tăng nguy cơ bị thương). Đưa kéo vào đường cắt trên, rồi cắt thành một lỗ tròn có đường kính khoảng 0,6 - 1,3 cm. Lặp lại quá trình trên với các chai khác.

Chơi

Yêu cầu trẻ xé những miếng giấy màu thành nhiều mảnh thật nhỏ, khoảng 2,5 cm, rồi vò lại thành những quả bóng nhỏ. Yêu cầu trẻ bỏ những quả bóng giấy này vào chai. Chỉ cho trẻ cách thổi vào miệng chai để làm cho những quả bóng giấy trong chai xoáy tròn và chạy lạo xạo.

Gợi ý

Đảm bảo các lỗ không quá 1,3 cm²; lỗ rộng hơn sẽ khiến khó lấp đầy hơi vào chai. Gợi ý trẻ đặt môi vào trong chứ không phả ra ngoài miệng chai khi thổi. Sẽ khó tạo luồng hơi mạnh khi miệng ở vị trí mở rộng và bao lấy miệng chai. Thổi mạnh có thể khiến cho những quả bóng giấy bay ra khỏi lỗ, việc này thường khiến trẻ càng hứng thú.

Biến thể

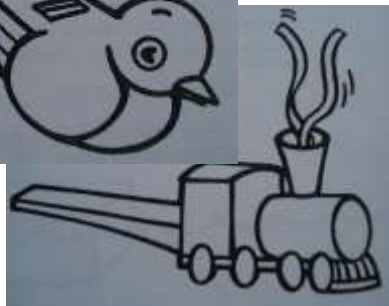
Dùng những loại giấy nặng hơn.
Thay đổi màu sắc của giấy. Hơi ẩm từ luồng hơi của trẻ có thể làm mờ chai, do vậy tốt nhất nên dùng giấy sẫm màu.

Còi Trục Quan và Vận động

Khi bạn đi mua sắm, hãy nghĩ đến những thử thách vận động miệng mà một cái còi có thể đem lại. Hãy tìm trong cửa hàng đồ chơi những chiếc còi không chỉ có chức năng tạo âm thanh. Những chiếc còi như thế này có rất nhiều loại khác nhau - ống thổi bong bóng, ống sáo cadu, còi nước hình con chim, còi thổi lên sợi chỉ làm sợi chỉ quay, v.v.

Thuyền Trên Bàn Nước

Phương tiện

Vỏ hộp sữa rỗng chứa được khoảng 0,25 lít (mỗi trẻ một chiếc)

Kéo

Que thủ công hoặc que kem (mỗi trẻ một chiếc)

Băng dính

Giấy

Bàn nước (hoặc bồn nước nông)

Chuẩn bị

Rửa sạch vỏ hộp sữa, để khô rồi cắt làm đôi, bỏ phần trên. Để làm cột buồm, hãy dính que thủ công vào mặt trong vỏ hộp. Để làm buồm, hãy cắt một mảnh giấy diện tích 10 cm²; ở khoảng 5 cm từ giữa tờ giấy, hãy rạch một đường bên phải và một đường bên trái, mỗi đường dài khoảng 1,3 cm. Đưa que thủ công qua hai lỗ vừa cắt để “treo” buồm.

Chơi

Đặt chiếc thuyền vào bàn nước (hoặc đổ nước vào bồn tắm rồi đặt thuyền vào bồn). Yêu cầu trẻ thổi vào chiếc thuyền. Chiếc thuyền nhẹ sẽ dễ dàng di chuyển trên mặt nước.

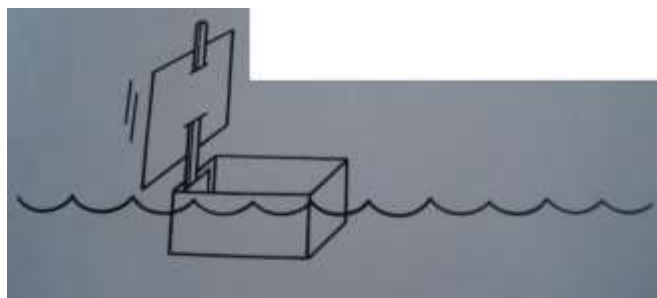
Chuẩn bị nhiều buồm để thay thế những chiếc bị ướt.

Biến thể

Khuyến khích trẻ thử nghiệm bằng luồng hơi thổi của mình. Thổi mạnh sẽ làm lật thuyền. Thổi vừa thì thuyền sẽ trôi dần dần. Thổi cao và thấp cũng mang lại những hiệu quả khác nhau. Hãy nói về thời tiết.

Khuyến khích trẻ đua thuyền.

Đặt những đồ chơi nhỏ xíu vào lòng thuyền để chở đi. Đặt cẩn thận kéo thuyền bị lật!

Dùng Phấn Màu Bằng Miệng

Phương tiện

Phấn màu to (mỗi trẻ một viên)

Khăn giấy (mỗi trẻ một chiếc)

Chơi

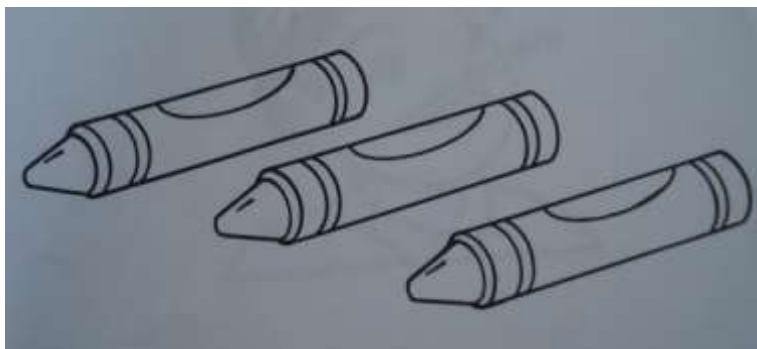
Gấp chiếc khăn giấy thành một hình vuông nhỏ nhưng to hơn miệng trẻ một chút. Gấp chiếc khăn hình vuông đó bọc lấy một đầu viên phấn to. Hướng dẫn trẻ cách giữ viên phấn trên miệng bằng cách cắn nhẹ vào đầu viên phấn đã được bọc bằng khăn giấy. Đây không phải là nhiệm vụ dễ dàng. Bắt đầu hoạt động bằng cách cho trẻ vẽ đường thẳng. Khi đã thành thạo hơn, thử thách trẻ bằng cách yêu cầu các em tô màu một bức tranh nhỏ, tô theo các đường vẽ sẵn, hoặc viết tên trẻ bằng miệng.

Khăn giấy giúp tạo ra áp lực cần để giữ một đầu viên phấn màu chắc chắn và để thấm nước bọt.

Biến thể

Vẽ một đoạn đường lên một mảnh giấy rồi yêu cầu trẻ đi theo đường đó bằng phấn màu. Khi trẻ đã thực hiện tốt nhiệm vụ này, thêm vào những khúc quanh hay chỗ rẽ cho đoạn đường.

Làm sạch phấn màu trước khi cho phép trẻ đổi cho nhau.

Người Cầm

Phương tiện

Chì nước để kẻ lông mày
Gối (mỗi em một chiếc)
Gương nhỏ
Chì (tùy chọn)

Chơi

Dùng chì kẻ lông mày vẽ hai mắt và mũi lên cằm của mỗi trẻ. Vẽ ngược các nét sao cho hình chiếc mũi ở ngay dưới miệng trẻ, hình lông mày của hai mắt ở gần đường viền hàm. Sắp xếp trẻ thành từng cặp quay lưng vào nhau hoặc đứng ở một vòng tròn nhỏ, lưng hướng về tâm. Yêu cầu trẻ nằm xuống, đặt một chiếc gối dưới lưng mỗi trẻ. Yêu cầu trẻ ngửa cổ, nhìn vào cằm của nhau và nói chuyện (“Xin chào! Tôi là Ngài Người Cầm!”). Yêu cầu Người Cầm nói những nguyên âm của mình.

Những em còn rất nhỏ không dễ dàng hình dung được Người Cầm. Do vậy hãy vẽ các nét thật rõ. Chuyển một chiếc gương nhỏ cho trẻ để các em có thể thấy mình đang làm Người Cầm. Bạn có thể dùng chì để làm tóc cho Người Cầm.

Tranh Hôn

Phương tiện

Khăn lau bằng vải cotton

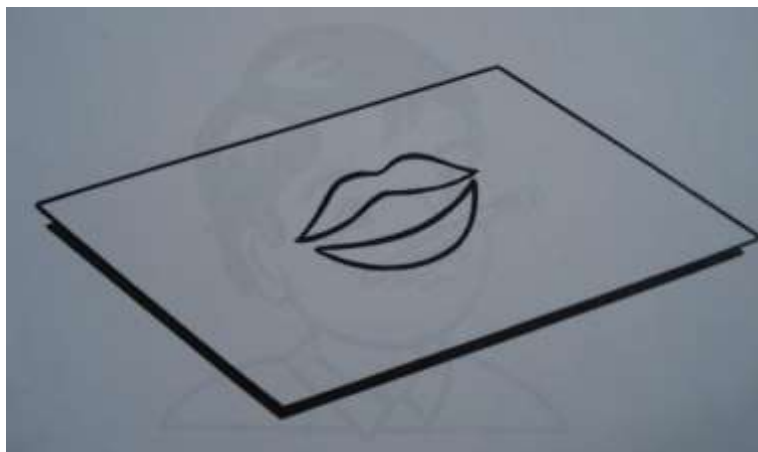
Son môi

Giấy lau

Đĩa giấy, phin lọc cà phê, giấy cứng hoặc các mặt phẳng khác

Chơi

Dùng một chiếc khăn lau bằng vải cotton cho mỗi trẻ. Tô son một cách ‘hào phóng’ vào môi trẻ. Yêu cầu trẻ hôn lên đĩa giấy hoặc các mặt phẳng khác. Mang những bức tranh môi hôn về cho Bố, Mẹ.

Ảo Thuật Rìa

Phương tiện

Bút chì không nhọn (mỗi trẻ một chiếc)

Chơi

Yêu cầu trẻ đặt ngang chiếc bút chì ở vị trí giữa môi trên và mũi. Hướng dẫn trẻ cách cong môi trên và giữ chiếc bút chì bằng môi chứ không phải bằng tay.

Với trình độ cao hơn, yêu cầu trẻ chuyển chiếc bút chì từ môi trên vào miệng mà không dùng tay.

1. Phải đảm bảo rằng môi trên giữ chiếc bút chì ở đoạn giữa chiếc bút chì.
2. Ngửa mặt lên trước khi chuyển chiếc bút chì từ môi xuống. Cho chiếc bút chì lăn tự nhiên vào miệng.

Mặt Bọc

Giới thiệu trò chơi bằng cách làm mẫu cho trẻ xem trước. Hiệu ứng miệng-khăn rất ngộ nghĩnh và mang lại không khí vui vẻ. Hãy đảm bảo rằng trẻ cho các bạn khác xem khuôn mặt ngộ nghĩnh của mình.

Phương tiện

Khăn giấy (mỗi trẻ một tờ)

Kéo

Gương

Phấn màu (tùy chọn)

Chơi

Cắt hoặc xé hai lỗ trên khăn giấy làm mắt. Yêu cầu trẻ phủ chiếc mặt nạ khăn giấy lên mặt. Yêu cầu trẻ nhìn vào gương rồi hút chiếc khăn vào trong miệng rồi nói.

Để kéo dài trò chơi, yêu cầu trẻ tô màu vào khăn để làm nhiều kiểu mặt khác nhau.

Sáo Cadu Miệng

Phương tiện

Một chiếc gương đủ rộng để một số trẻ có thể cùng soi một lúc.

Chơi

Cho trẻ ngồi trước gương. Hướng dẫn trẻ làm thế nào để tạo ra âm thanh bền. Yêu cầu trẻ nói “Oooo.” Luyện tập cho đến khi trẻ có thể kéo dài âm thanh trong 5 giây. Kết hợp âm thanh với một hoặc tất cả các thao tác mặt để tạo ra hiệu ứng rung hay hiệu ứng còi. Chọn một giai điệu có nhiều nốt bền, hoặc mở rộng và kéo dài các nốt trong bài hát. Thay thế các thao tác trên mặt ở những chỗ khác nhau trong bài hoát.

Annie Kéo Má – Kéo má phải bằng tay phải, má trái bằng tay trái. Kéo đi kéo lại nhiều lần.

Anh Hề Cười Đến Mang Tai – Cho ngón tay trở phải vào góc phải miệng, ngón tay trái vào góc trái. Dùng ngón tay kéo làm cho má căng ra, trùng lại.

Hiệu Ứng Tiếng Ghi-ta – Hơi nhe răng ra một chút. Cho ngón tay chạy lên xuống trên, dưới hai môi.

Cún Con Nhặt Gậy

Trò chơi này đòi hỏi trẻ vừa thao tác, vừa giữ cùng một lúc. Những trẻ có khó khăn với hoạt động này có thể dùng tay để bù đắp. Để giữ được sự thích thú của trẻ khi hướng dẫn trò chơi này, hãy cho phép trẻ dùng tay trong những phần khó hơn và khuyến khích trẻ không dùng tay ở những phần dễ hơn.

Phương tiện

Ống nhựa cứng hoặc cành cây nhỏ (mỗi trẻ ba chiếc)

Chơi

Chơi trò chơi này trên sàn. Tư thế ban đầu: Trẻ ngồi theo vòng tròn hướng mặt vào nhau, quỳ gối và chống tay lên sàn. Cho mỗi trẻ ba chiếc ống hút. Yêu cầu trẻ đặt chiếc ống nằm ngang trên sàn nhà. Yêu cầu trẻ lắng nghe và làm theo chỉ dẫn. Đưa ra chỉ dẫn cho trẻ như sau:

“Chú Cún Con Nhặt Gậy nhặt một chiếc gậy!”: Mỗi trẻ cúi xuống như chú chó con, chỉ dùng miệng nhặt một ống hút, giữ chiếc ống hút trong miệng rồi trở lại tư thế ban đầu.

“Chú Cún Con Nhặt Gậy đặt gậy xuống!”: Mỗi em đều cúi người và nhả chiếc ống hút xuống.

“Chú Cún Con Nhặt Gậy nhặt hai chiếc gậy, lần lượt từng cái một!”: Mỗi trẻ đều cúi xuống, chỉ dùng miệng nhặt một ống hút, giữ ống hút trên miệng, nhặt ống hút thứ hai rồi trở lại tư thế ban đầu.

“Chú lại thả xuống, từng cái một”: Mỗi trẻ đều cúi xuống, nhả một ống hút rồi lại tiếp tục nhả ống thứ hai.

“Chú Cún Con Nhặt Gậy nhặt ba chiếc gậy, lần lượt từng cái một!”: Mỗi trẻ đều cúi xuống, chỉ dùng miệng nhặt một ống hút, giữ ống hút trên miệng, nhặt ống hút thứ hai, giữ hai ống hút trên miệng, nhặt tiếp ống hút thứ ba rồi trở lại tư thế ban đầu.

“Chú lại thả xuống, từng cái một”: Mỗi trẻ đều cúi xuống rồi nhả lần lượt từng ống hút một.

“Chú Cún Con Nhặt Gậy cừ lắm!”

Khuyến khích trẻ ngồi trên đầu gối và sủa như những chú cún con.

Vòng Tiếp Sức

Phương tiện

Dụng cụ thông điều nhiều màu sắc hoặc dây điện cứng có bọc nhựa (mỗi trẻ năm chiếc)

Một chiếc hộp, khoảng 10 x 20 x 30 cm.

Chuẩn bị

Uốn và xoắn tất cả các thông điều thành vòng tròn. Yêu cầu mỗi trẻ chọn một chiếc vòng với màu sắc khác nhau để làm thành cái móc. Ở cuối chiếc móc, hãy tạo đường cong thay vì cạnh sắc nhọn. Thả tất cả những chiếc vòng còn lại vào trong hộp sao cho chúng tựa vào nhau chứ không nằm bẹp xuống đáy hộp.

Chơi

Hướng dẫn trẻ cách giữ chiếc móc trong miệng như ở hình minh họa. Yêu cầu trẻ dùng móc lấy những chiếc vòng trong hộp ra ngoài.

Biến thể

Thực hiện hoạt động này như một trò chơi tiếp sức. Trẻ chuyển những chiếc vòng sang móc của các bạn khác.

Một lần nữa, phải đảm bảo rằng đầu của những chiếc móc này không được nhọn, vì khi chuyển vòng gần mặt nhau, những chiếc móc có thể chọc vào mặt trẻ.

Và cũng phải đảm bảo rằng, chỗ xoắn sắc nhọn phải ở giữa và xoắn gọn gàng để trẻ không bị thương (có thể dùng băng dính bọc lại).

Lốc Xoáy

Phương tiện

Đĩa giấy (mỗi trẻ một chiếc)
Ống hút (mỗi trẻ một chiếc)
Nước
Bút chì sáp không chứa độc tố (tùy chọn)
Nước hoa quả hoặc nước ngọt (tùy chọn)

Chơi

Cho mỗi trẻ một đĩa giấy và một ống hút. Đổ một ít nước vào đĩa.

Yêu cầu trẻ giả làm con lốc xoáy cuốn qua hồ nước, rồi hút nước lên bằng ống hút của mình.

Biến thể

Khuyến khích trẻ thi xem ai là người uống hết nước đầu tiên.

Dùng bút chì sáp không độc vẽ hình một thị trấn lên đĩa. Thổi sạch bụi bút chì trước khi đổ nước vào đĩa. Yêu cầu trẻ “Cứu lấy thị trấn khỏi trận lụt.”

Thay nước bằng nước ép hoa quả hoặc nước ngọt.

Trục Quay của Máy Đánh Chữ

Phương tiện

Ống hút cứng hoặc bút chì không nhọn (mỗi trẻ một chiếc)

Chơi

Cho mỗi trẻ một chiếc ống hút. Yêu cầu trẻ ngậm chiếc ống hút theo chiều ngang vào giữa hai hàm răng sao cho một đầu ở gần má trái và một đầu ở cách xa má phải. Hướng dẫn trẻ cách dùng miệng để di chuyển ống hút sang bên kia, lúc này phần dài hơn của chiếc ống chuyển sang bên trái.

Để làm hoạt động này đơn giản hơn, hãy đặt chiếc ống hút theo chiều ngang, hai hàm răng ngậm vào chính giữa ống hút. Sau đó nghiêng đầu dần sang một bên và điều khiển ống hút khi nó trượt xuống bên đó. Cố gắng không để chiếc ống rơi xuống đất.

Máy Hút Bụi

Mặc dù hầu hết trẻ em đều có thể uống nước bằng ống hút, nhưng vẫn khó để hướng dẫn các em là cần phải hút chứ không phải thổi để nâng chiếc khăn lên. Hãy thật kiên nhẫn và sử dụng giấy thật nhẹ.

Phương tiện

Giấy lau mặt (hoặc giấy lau nhẹ hình vuông)

Ống hút (mỗi trẻ một chiếc)

Một vật chứa

Chơi

Chia giấy lau cho trẻ. Hướng dẫn trẻ cách đặt một đầu ống hút lên giấy và nâng giấy lên bằng cách hút ống hút. Bảo trẻ hút hết chỗ giấy lau đã chuẩn bị để đặt vào một vật chứa nào đó.

Bóng Đi Theo Hướng Nào?

Phương tiện

Ống hút (mỗi trẻ một chiếc)
Bóng bàn (hoặc thú nhồi bông)

Chơi

Cho mỗi trẻ một ống hút. Yêu cầu trẻ ngậm ống hút vào miệng. Lăn một quả bóng sang bên phải rồi hỏi “Quả bóng đã đi theo hướng nào?”. Yêu cầu trẻ quay chiếc ống hút trên miệng sang bên phải. Lặp lại với nhiều hướng khác nhau – trái, phải, xuống, v.v.

Biến thể

Thay bóng bằng thú nhồi bông. Cho con thú đi theo nhiều hướng khác nhau.

Thay đổi trò chơi: Yêu cầu trẻ dùng ống hút của mình để chỉ hướng đi cho con thú theo ý trẻ.

Về Đồ Ăn Ngộ Nghĩnh

Đồ Ăn Ngộ Nghĩnh giới thiệu nhiều cách ăn thật vui nhộn. Tốt nhất là tổ chức các hoạt động này thành một trò chơi chứ không nên sắp xếp vào bữa ăn. Hầu hết các hoạt động này đòi hỏi trẻ ăn mà không dùng tay. Việc này có thể gây lúng túng cho nhiều trẻ đang học ngồi vào bàn ăn đúng cách và quen ăn bằng các dụng cụ ăn uống. Với những trẻ có khả năng phân biệt các hoạt động thuộc giờ ăn với các hoạt động thuộc giờ chơi, Đồ Ăn Ngộ Nghĩnh có thể được tổ chức thích hợp vào giờ trống miệng.

Đồ Ăn Ngộ Nghĩnh được khuyến khích cho những trẻ có khó khăn về ăn uống ở mức độ nặng. Những trò chơi này được thiết kế dành riêng cho những trẻ có thể ăn một bữa ăn tiêu chuẩn một cách độc lập và hiệu quả. Cần phải đặc biệt cẩn trọng khi áp dụng các hoạt động Đồ Ăn Ngộ Nghĩnh cho những trẻ có bất kỳ sự thiếu hụt nào về khả năng kiểm soát vận động miệng khi ăn. Trẻ có khả năng điều khiển cơ miệng kém thường dùng tay để lấy thức ăn đưa vào miệng. Việc không khuyến khích dùng tay như trong các hoạt động Đồ Ăn Ngộ Nghĩnh làm tăng nguy cơ khiến trẻ bị nghẹn hoặc nghẹt thở. Cần có sự tư vấn của các chuyên gia trị liệu hoặc nhà nghiên cứu ngôn ngữ trị liệu trước khi thực hiện bất kỳ hoạt động về đồ ăn nào cho những trẻ có khả năng điều khiển cơ miệng kém hơn mức tối đa. Với những trẻ này, chỉ áp dụng các hoạt động này trong tình huống một trẻ-một người lớn. Đánh giá độ an toàn của các đồ ăn trên hai phương diện: cách cho trẻ ăn và bản thân đồ ăn.

Các đồ ăn sử dụng trong các hoạt động Đồ Ăn Ngộ Nghĩnh là những đồ ăn điển hình cho trẻ, bao gồm kẹo dẻo nhỏ, nho khô, bánh pút-đinh và ngũ cốc ăn sáng. Cần phải tuân theo chế độ ăn của từng trẻ khi áp dụng các trò chơi này.

Đồ Ăn Ngộ Nghĩnh cung cấp những trải nghiệm di chuyển miệng theo những cách mới. Các trải nghiệm lên kế hoạch vận động cũng được liên kết với mục đích của hoạt động này. Đồ Ăn Ngộ Nghĩnh tạo nên sự liên kết giữa việc ăn và sự vận động cơ miệng theo cách mới trên phương diện lên kế hoạch vận động.

Chuối Thịt Nướng

Nguyên liệu

Chuối (mỗi trẻ một nửa hoặc cả quả)

Mì spaghetti chưa nấu (loại bình thường, không phải loại quá mỏng) (mỗi trẻ một sợi)

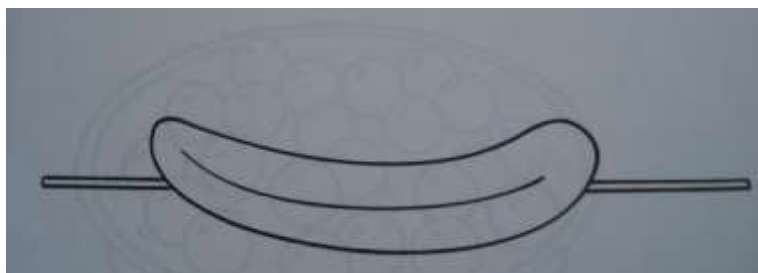
Khăn giấy (mỗi trẻ một tờ)

Ăn

Cho trẻ ngồi vào bàn. Đặt trước mặt mỗi trẻ một chiếc khăn giấy. Bóc chuối. Xuyên sợi mì cứng qua quả chuối vừa bóc. Nếu quả chuối quá dài, có thể dùng một nửa. Làm cho mỗi trẻ một xiên Chuối Thịt Nướng. Hướng dẫn trẻ cách cầm xiên Chuối Thịt Nướng: dùng tay trái giữ đầu bên trái và tay phải giữ đầu bên phải. Yêu cầu trẻ ăn xiên chuối thịt nướng của mình. Khi trẻ ăn, những miếng chuối vụn có thể rơi xuống khăn giấy.

Biến thể

Với kỹ năng cao hơn, yêu cầu trẻ cắn từng miếng nhỏ và xem trẻ có thể giữ xiên chuối thịt nướng trong bao lâu.

Lấy Nho Bằng Miệng

Nguyên liệu

Bát rộng ít nhất 15 cm (mỗi trẻ một chiếc)

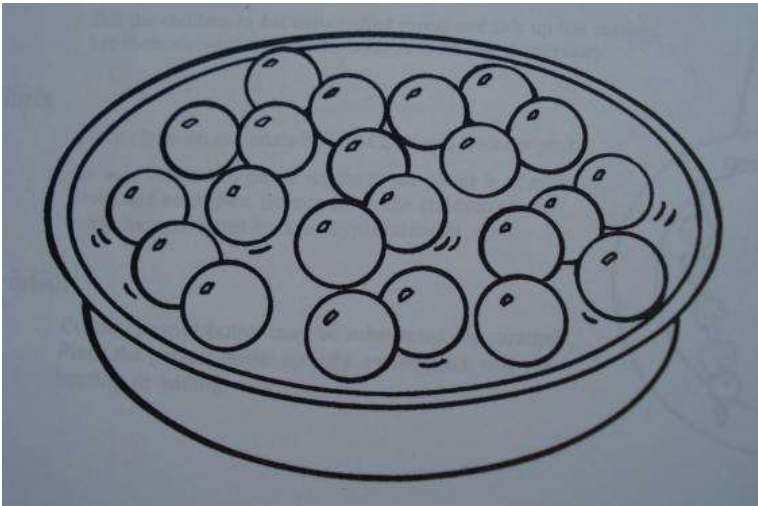
Nho (mỗi trẻ sẽ được một quả)

Nước

Ăn

Cho trẻ ngồi vào bàn. Vặt nho và cho vào bát. Đổ đủ lượng nước để phủ đáy bát. Đặt bát trước mặt trẻ. Yêu cầu trẻ ăn nho mà không dùng tay.

Thêm nước vào đáy bát sao cho chỉ lấp kín đáy bát. Nếu lượng nước cao hơn 0,3 cm thì sẽ chạm mũi trẻ khi trẻ cúi xuống lấy nho bằng miệng. Quả thứ nhất thì dễ hơn, vì có nhiều quả để ổn định những quả khác. Trẻ thường có xu hướng dùng tay để lấy những quả cuối cùng. Do vậy, hãy cho trẻ đứng lên và giữ ổn định chiếc bát bằng hai tay.

Đĩa Ngũ Cốc Ca-ra-men

Nguyên liệu

Ca-ra-men (mỗi trẻ 2 miếng)
Bát dùng cho lò vi sóng
Nước
Lò vi sóng
Đĩa giấy (mỗi trẻ một chiếc)
Ngũ cốc nỏ (để mỗi trẻ được một hạt)
Dây (mỗi đĩa một đoạn dây ngắn)
Khăn giấy và nước để lau dọn

Chuẩn bị

Cho ca-ra-men vào bát dùng cho lò vi sóng. Cứ mỗi 2 miếng ca-ra-men thì cho một thìa nước. Cho bát vào lò vi sóng, và bật lò 20 phút, cho đến khi ca-ra-men chảy ra. Nhỏ giọt ca-ra-men vào đĩa giấy. Cho hạt ngũ cốc vào ca-ra-men nóng để chúng dính vào đĩa. Đợi cho ca-ra-men nguội. Trên vành đĩa giấy, hãy khoét hai lỗ ngang nhau, cách nhau khoảng 10 cm, rồi luồn sợi dây qua hai lỗ và treo đĩa lên tường hoặc lên bảng với độ cao ngang với miệng của trẻ.

Ăn

Yêu cầu trẻ ăn chỗ ngũ cốc và liếm hết ca-ra-men trong đĩa.
Nếu cần, cho trẻ giữ chiếc đĩa ổn định bằng tay.

Gợi ý

Chuẩn bị sẵn khăn lau. Có thể cầm của trẻ sẽ bị dính ca-ra-men.

Phải đảm bảo những hạt ngũ cốc trên đĩa ở độ cao ngang với miệng trẻ, không được cao hơn. Không cho phép trẻ ngửa cổ để ăn hoặc há miệng quá rộng.

Biến thể

Có thể thay thế ca-ra-men bằng bơ lạc. Khi đó, cho bơ trực tiếp vào đĩa mà không cần phải cho vào lò làm nóng hay cho thêm nước.

Vòng Ngũ Cốc

Nguyên liệu

Ngũ cốc hình vòng
Ống (mỗi trẻ một chiếc)
Băng dính

Chuẩn bị

Đổ ngũ cốc hình vòng ra khỏi hộp và chia cho trẻ. Cho mỗi trẻ một chiếc ống. Yêu cầu trẻ xâu những hạt ngũ cốc của mình vào ống. Khi chiếc ống của trẻ còn khoảng 2,5 - 5 cm là đầy, hãy xoắn hai đầu ống lại với nhau để làm thành một chiếc vòng. Lấy khoảng 5 cm băng dính để quấn kín chỗ xoắn.

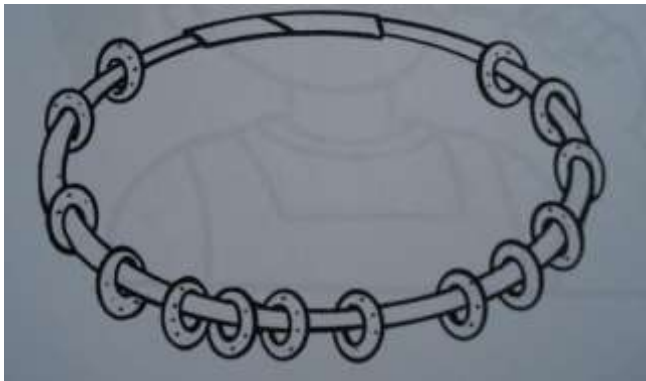
Ăn

Đeo chiếc vòng ngũ cốc vào tay trẻ. Mời trẻ ăn hết chiếc vòng ngũ cốc.

Gợi ý

Sử dụng ống đơn giản hơn dùng chỉ/dây vì ống cứng hơn. Phải đảm bảo hai đầu của ống phải được quấn kín bằng băng dính sau khi xoắn để tránh làm trẻ bị thương.

Những vòng ngũ cốc nhiều màu sắc sẽ khiến hoạt động thú vị hơn.

Những Hạt Đậu Xinh Xắn

Nguyên liệu

Hạt đậu chưa nấu (mỗi trẻ một suất)

Đĩa giấy (mỗi trẻ một chiếc)

Tăm có đầu dẹt (mỗi trẻ một chiếc)

Ăn

Mỗi trẻ có một đĩa riêng để hạt đậu của mình. Cho mỗi trẻ một cái tăm.
Hướng dẫn trẻ cách xiên và lấy hạt đậu lên. Mời trẻ ăn từng hạt đậu một.
Thử thách trẻ dùng răng lấy hạt đậu ra khỏi tăm mà không cần vờ hạt đậu.

Bánh Quy Đung Đưa

Nguyên liệu

Giấy hình vuông 10 cm (mỗi trẻ một tờ)
Dụng cụ đục giấy
Một sợi dây (mỗi trẻ sẽ được chia 60 cm)
Bánh quy hình vòng
Giấy để hứng vụn bánh trên sàn

Chuẩn bị

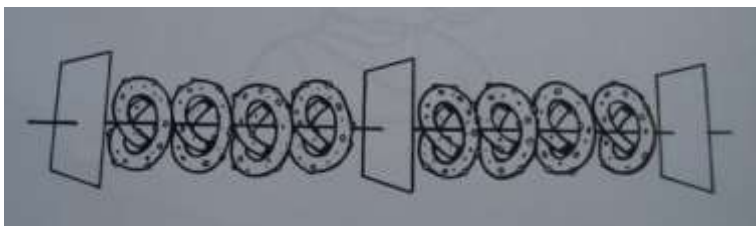
Đục lỗ vào giữa mỗi tờ giấy hình vuông để xuyên vào dây. Xuyên một tờ giấy hình vuông và một suất gồm vài chiếc bánh quy hình vòng vào đoạn dây 60 cm. Xuyên tiếp một tờ giấy vuông khác vào dây để đánh dấu. Sau đó lại tiếp tục xuyên suất bánh quy thứ hai cho trẻ thứ hai, cũng vào 60 cm rồi đến một tờ giấy vuông. Cứ tiếp tục như vậy cho đến hết, mỗi trẻ được một suất dài 60 cm. Căng sợi dây như dây phơi, ngang với tầm của trẻ hoặc thấp hơn.

Không treo sợi dây cao hơn tầm của trẻ. Không cho phép bắt kẻ em nào ngã cổ để ăn. Đặt giấy lót xuống sàn, bên dưới dây bánh.

Ăn

Mỗi trẻ đứng trước một suất bánh quy dài 60 cm. Yêu cầu trẻ ăn bánh quy mà không dùng tay. Thử thách trẻ gặm bánh sao cho càng ít mẫu bánh rơi xuống tấm giấy lót sàn càng tốt. Bỏ đi những mẫu bánh bị rơi.

Bánh quy thường có ba vòng xoắn, do vậy trẻ thường cần được vài miếng trước khi làm gãy lớp vòng cuối cùng giúp treo bánh trên dây.

Mỏ Khoai Tây

Nguyên liệu

Những lát khoai tây chiên.

Ăn

Kẹp hai lát khoai tây trái mặt nhau. Hướng dẫn trẻ cách để hai lát khoai tây đó vào miệng và giữ cho chúng ổn định giữa hai môi chứ không phải giữa hai hàm răng. Hai lát khoai tây sẽ trông giống như một chiếc mỏ vịt. Mời trẻ ăn chiếc mỏ vịt bằng khoai tây của mình mà không dùng tay. Trẻ ăn bằng cách dùng môi kéo dần hai lát khoai tây vào trong miệng.

Mì Spaghettti Sùm Sụp

Nguyên liệu

Mì spaghetti đã chế biến (mỗi trẻ một suất)
1 thìa dầu thực vật
Đĩa (mỗi trẻ một chiếc)

Chuẩn bị

Luộc mì spaghetti rồi xả ngay trong nước lạnh. Thêm vào một thìa dầu thực vật rồi xóc lên.

Ăn

Cho mì ra đĩa. Yêu cầu trẻ chỉ dùng miệng để ăn mì.

Gợi ý

Có thể nấu mì spaghetti từ hôm trước, rồi cất vào tủ lạnh.

Gắp Pho-mát

Nguyên liệu

Pho-mát đã xử lý hoặc Pho-mát Mĩ (mỗi trẻ một miếng vuông)

Dao

Đĩa giấy (mỗi trẻ một chiếc)

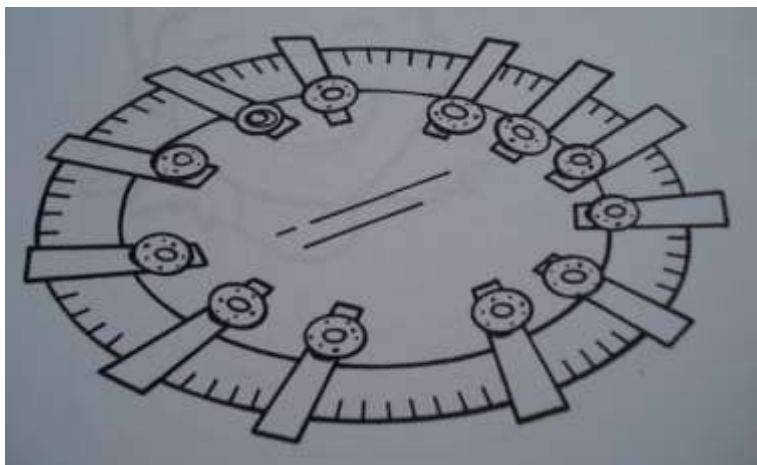
Ngũ cốc hình vòng và không đường (mỗi trẻ 12 hạt)

Chuẩn bị

Cắt miếng pho-mát vuông thành hai hình chữ nhật. Cắt tiếp hai hình chữ nhật trên thành 12 hình chữ nhật mỏng hơn. Đặt những miếng pho-mát hình chữ nhật này vào viền đĩa, mỗi miếng cách nhau khoảng 4 cm. Đặt làm sao để những miếng pho-mát này chia ra khỏi viền đĩa khoảng 0,6 - 1,3 cm. Khi đã xếp xong, chiếc đĩa trông như hình mặt trời với những tia nắng pho-mát màu vàng.

Ăn

Đặt (hoặc mời trẻ đặt) một hạt ngũ cốc không đường vào đầu trong của miếng pho-mát hình chữ nhật. Yêu cầu trẻ ăn pho-mát mà không dùng tay. Thử thách trẻ dùng miệng nhấc đầu ngoài của miếng pho-mát để gắp lên hạt ngũ cốc trước khi ăn.

Nụ Cười Cam

Nguyên liệu

Cam
Dao tỉa hoa quả
Gương

Ăn

Cắt cam thành miếng dài. Hướng dẫn trẻ cách giữ miếng cam bằng răng và dùng môi che kín miếng cam đó. Yêu cầu trẻ nhìn mình trong gương và nhìn các bạn khác rồi mỉm cười. Khi mỉm cười, trẻ sẽ để lộ ra miếng cam và không thấy răng.

Bức Tranh Huyền Bí

Nguyên liệu

Tranh in trên giấy (mỗi trẻ một bức)

Kéo

Ngũ cốc đã chế biến

Đĩa có cạnh thấp (mỗi trẻ một chiếc)

Chuẩn bị

Cắt bức tranh có kích thước vừa với lòng đĩa, đặt vào đĩa rồi phủ ngũ cốc lên trên.

Ăn

Cho trẻ ngồi vào bàn và phát cho mỗi em một đĩa. Gọi tên thứ gì đó trong bức tranh rồi yêu cầu trẻ ăn hoặc thổi ngũ cốc để tìm ra thứ đó. Dẫn dắt trẻ đến những phần khác của bức tranh. Thử thách trẻ xem ai là người đầu tiên ăn hết chỗ ngũ cốc trên bức tranh của mình.

Gợi ý

Ngũ cốc rất dễ bị thổi bay. Đặt bức tranh vào một lòng đĩa nông, chứ không đặt xuống một mặt phẳng, sẽ giúp làm giảm khả năng ngũ cốc bay lộn xộn ra ngoài.

Không dùng những bức tranh mới in hay màu mực dễ lem vì bức tranh sẽ ướt khi trẻ liếm vào.

Cốc Bơ Lạc

Nguyên liệu

Cốc dùng một lần (mỗi trẻ một chiếc)

Bơ lạc (mỗi trẻ một thìa)

Chuẩn bị

Bôi bơ lạc lên khắp miệng cốc và mặt trong của cốc các miệng cốc khoảng 2,5 cm.

Ăn

Cho mỗi trẻ một chiếc cốc bơ lạc. Yêu cầu trẻ liếm cốc bơ lạc của mình từ trong ra ngoài cốc.

Người Ăn Kiến Ăn Nho Khô

Nguyên liệu

Giấy sạch
Nho khô

Ăn

Trái tờ giấy sạch xuống sàn. Sắp xếp trẻ sang một bên của tờ giấy. Rải một đường nho khô dọc tờ giấy cho mỗi trẻ. Nói với trẻ “Chúng mình là những Người Ăn Kiến, còn những quả nho khô là những con kiến. Người Ăn Kiến sẽ liếm hết những con kiến vào lưỡi.”. Yêu cầu trẻ bò dọc tờ giấy khi ăn hàng kiến của mình, chỉ được dùng miệng.

Biến thể

Để tránh nhai nho dai, hãy sử dụng ngũ cốc vị ca cao.

Khi muốn cho trẻ ăn đồ ngọt, hãy dùng đồ ăn vặt bằng sô-cô-la làm kiến.

Đường Pho-mát Vắt

Nguyên liệu

Giấy chuyên dùng để vẽ tranh bằng ngón tay bôi màu (mỗi trẻ một tờ)
Băng dính
Pho-mát mềm
Dụng cụ vắt pho-mát

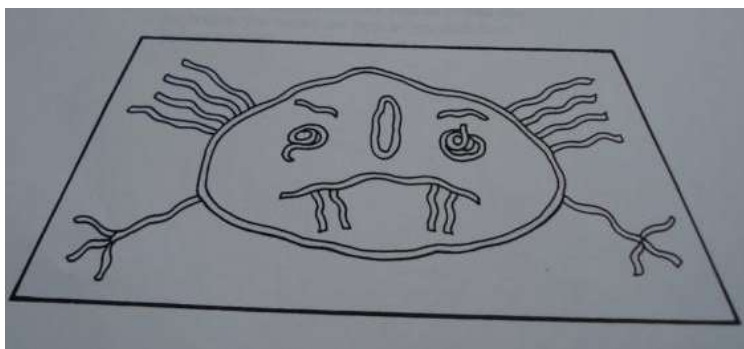
Ăn

Cho trẻ ngồi vào bàn. Dính tờ giấy vẽ lên bàn trước mặt trẻ. Vắt pho-mát lên giấy để vẽ những đường nguệch ngoạc hoặc vẽ mặt. Yêu cầu trẻ liếm hết pho-mát trên giấy.

Điều quan trọng là nên dùng một tờ giấy có mặt bóng không thấm nước. Tránh dùng giấy màu hay giấy nhuộm vì màu có thể dính vào pho-mát. Liên hệ bức tranh vẽ với chủ đề của tuần.

Biến thể

Vẽ nhanh hình mặt một con quỷ - vẽ mắt trước, sau đó đến mũi, cuối cùng là cái miệng.

Tháp Kẹo Dẻo

Nguyên liệu

Kẹo dẻo (mỗi trẻ ba chiếc)

Giấy sạch (mỗi trẻ một tờ)

Băng dính

Ăn

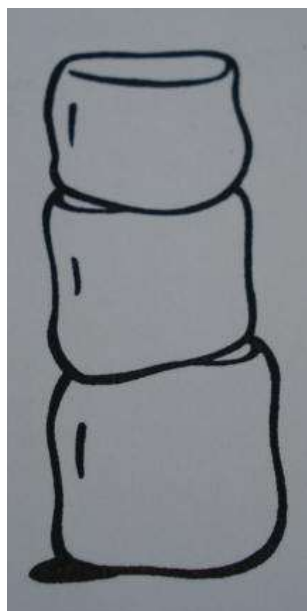
Cho trẻ ngồi vào bàn. Dính một tờ giấy sạch lên bàn trước mặt mỗi trẻ. Chia cho mỗi trẻ ba cái kẹo dẻo. Yêu cầu trẻ dùng kẹo của mình để xây tháp. Hướng dẫn trẻ dùng miệng để nhặt kẹo lên rồi chồng từng viên một lên nhau. Khi đã xây tháp xong, mời trẻ ăn tháp từ trên xuống dưới, từng viên một.

Gợi ý

Đường viền của viên kẹo dẻo thường không phẳng, do vậy hoạt động này không dễ như chúng ta tưởng. Để hỗ trợ trẻ, hãy đặt viên kẹo vào lòng bàn tay duỗi thẳng rồi nhấn viên kẹo xuống. Thông thường viên kẹo sẽ giãn trở lại và đường viền của nó trở nên thẳng hơn.

Biến thể

Để thử thách trẻ ở trình độ cao hơn, hãy dùng những viên kẹo dẻo nhỏ. Hoạt động sẽ trở nên khó khăn hơn không chỉ do kích thước của những viên kẹo mà còn vì chúng ta không thể nhìn thấy tháp khi muốn chồng thêm viên khác lên trên.

Nhai Cỏ Ngọt

Nguyên liệu

Giấy chuyên dùng để vẽ tranh bằng ngón tay bôi màu (mỗi trẻ một tờ)

Băng dính

Nguyên liệu trang trí bánh ngọt

Ăn

Cho trẻ ngồi vào bàn. Dính tờ giấy vào bàn trước mặt trẻ. Rắc những miếng trang trí bánh ngọt lên giấy của mỗi trẻ. “Chúng ta là những con dê, và đây là cỏ của chúng ta.”. Yêu cầu trẻ “nhai cỏ” của mình mà không dùng tay. Yêu cầu trẻ giả làm tiếng dê kêu.

Trẻ có thể chọn cách liếm sạch những miếng trang trí. Khuyến khích trẻ nhai và làm môi giống như dê đang nhai.

Biến thể

Để thay thế nguyên liệu trên bằng nguyên liệu tốt cho sức khỏe, hãy dùng những miếng cà rốt và rau diếp cắt nhỏ.

Đua Bát

Nguyên liệu

Phấn

Bánh pudding

Thìa

Bát nông (mỗi trẻ một bát)

Ăn

Kẻ vạch XUẤT PHÁT và vạch ĐÍCH lên sàn nhà, hai vạch cách nhau khoảng 3 m. Yêu cầu trẻ xếp hàng với tư thế bò chống hai tay hai chân trên sàn. Bỏ những miếng bánh pudding vào bát cho mỗi trẻ.

Đặt bát lên sàn trước mặt trẻ, mỗi em một bát. Yêu cầu trẻ bò về phía trước và chỉ được dùng miệng để đẩy chiếc bát của mình đến vạch đích đồng thời liếm hết chỗ bánh trong bát.

Gợi ý

Điều chỉnh độ dài của đường đua theo lượng bánh trong bát.

Kem Ở Khắp Nơi

Nguyên liệu

Kem ở trong một bình vắt.
Khăn giấy, xà phòng thơm và nước để dọn dẹp

Ăn

Yêu cầu trẻ rửa tay. Cho trẻ ngồi vào bàn. Yêu cầu trẻ giơ tay lên và các ngón tay xòe rộng. Vắt lên mỗi ngón tay trẻ một viên kem. Bôi một viên kem vào một bên miệng của mỗi trẻ bằng cách vắt kem vào đầu ngón tay bạn rồi sau đó quẹt vào bên cạnh miệng trẻ. Hãy rửa tay sau mỗi lần chạm vào mặt trẻ. Yêu cầu trẻ ăn kem!

Khuyến khích trẻ liếm hết chỗ kem ở bên cạnh miệng trước. Việc này sẽ thử thách trẻ dùng lưỡi chứ không phải dùng tay để ăn kem ở cạnh miệng.

Gợi ý

Hoạt động này rất dính! Do vậy sẽ cần xà phòng thơm và nước ấm để dọn dẹp.

Biến thể

Biến thể hoạt động này bằng cách hát bài “Anh em nhà Ngón Cái ở đâu?”. Yêu cầu trẻ liếm lần lượt hết chỗ kem trên từng đầu ngón tay.

MOUTH MADNESS

Oral Motor
Activities for
Children

Most activity books provide games for the hands or body. *Mouth Madness* provides games for the mouth. As a welcome alternative to speech articulation drills, these activities provide oral motor practice by requiring children to imitate and plan new oral motor movements. The games are motivating, and the exercises are fun.

Mouth Madness contains activities in four sections:

- **Oral Action Plays**—simple “finger plays” done with the mouth. The plays are presented in three sections—lips, cheeks, and tongue—matching the body part that is most active in the play.
- **Mouth Games**—contests and short cause-and-effect activities. The games are organized by the primary action required to participate—either blowing or manipulating lightweight balls, empty soda bottles, and other materials.
- **Silly Snacks**—funny ways to eat food without using the hands. The activities create a motor planning connection between eating and moving the mouth in new ways.
- **Alliteration Songs**—simple tunes with lyrics that match specific consonant sounds with vowels in a variety of combinations. A game or an action holds the children’s interest as they sing each song.

The games and activities are designed for children as young as three and up to age eight, with oral motor developmental level of at least one year. The activities are appropriate for children with articulation or phonological disorders, dysarthria, dyspraxia, or hearing impairments where speech acquisition is a goal.

**Therapy
Skill Builders®**
a division of
The Psychological Corporation
555 Academic Court
San Antonio, Texas 78204-2498
1-800-228-0752

076164850X

Printed in the U.S.A.

Copyrighted Material